

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Grong kommune

Arkivsak: 23/39
Møtedato/tid: 24.01.2023 kl. 09:00
Møtested: Kommunehuset – møterom 2

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Jorunn Sund på telefon 959 85 828, eller e-post: jorunn.sund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim/Steinkjer/Os, 18.01.2023

Vigdis Linmo (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Jorunn Sund
førstekonsulent
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/23	Bestilling av forvaltningsrevisjon driftsøkonomi, driftseffektivitet
02/23	Kontrollutvalgets årsrapport 2022
03/23	Mottatt henvendelse til kontrollutvalget
04/23	Planlegge virksomhetsbesøk ved Grong barne- og ungdomsskole og kulturbygget (kuben)
05/23	Referater
06/23	Eventuelt
07/23	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Bestilling av forvaltningsrevisjon driftsøkonomi, driftseffektivitet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

01/23

Saksbehandler Jorunn Sund**Arkivkode** FE-217, TI-&58**Arkivsaknr** 22/282 - 2

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon 2020–2023. Bestiller en forvaltningsrevisjon i Grong kommune.
2. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1.03.2023.
3. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret har gjennom utarbeidelsen og vedtak av plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2024 for Grong kommune, lagt premissene for forvaltningsrevisjonsarbeidet.

Det legges opp til at kontrollutvalgets møte benyttes til drøfting på tema og fastsetting av problemstillinger som skal legges til grunn for bestilling av forvaltningsrapport. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1.03.2023. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Leidulf Skarbø fra Revisjon Midt Norge SA bistår kontrollutvalget for å diskutere tema driftsøkonomi / driftseffektivitet.

vurdering

Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1.03.2023.

Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Kontrollutvalgets årsrapport 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

02/23

Saksbehandler Jorunn Sund**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 20/7 - 5

Forslag til vedtak

1. Det framlagte forslaget til Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 vedtas.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 til orientering

Vedlegg

Årsrapport 2022

Saksliste for kontrollutvalget 2022

Saksopplysninger

I følge kommunelovens § 22-1 har kommunestyret det øverste ansvar for å kontrollere kommunens virksomhet. Til å forestå den løpende kontroll på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. kommuneloven § 23-1.

Kontrollutvalget har hatt den praksis at forhold som kontrollinstansen avdekker, løses på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis resulterer i rapporter til kommunestyret. Men det som oversendes kommunestyre skal legges frem for kommunestyre, dette kan ikke velges bort eller diskuteres.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil derfor være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året og er således viktig informasjon til kommunestyret om det tilsyn utvalget utøver på kommunestyrets vegne. Alle møteinnkallinger med saksdokumenter er sendt ordfører og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Ut fra tidligere praksis er det også for 2022 utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2022.

Konklusjon

Årsrapporten anbefales oversendt kommunestyret med forslag om at kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2022 til orientering.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets årsmelding 2022

Grong kommune

Innholdsfortegnelse

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2022	3
1.2 Reglement for kontrollutvalget	3
1.3 Rammer for utvalgets arbeid	3
1.4 Kontrollutvalgets ressurser	4
2. Lovpålagte oppgaver	4
2.1 Regnskapsrevisjon	4
2.2 Forvaltningsrevisjon	5
2.3 Eierskapskontroll	5
2.4 Påse-ansvar overfor revisor	6
3. Annet arbeid i utvalget	6
3.1 Møter	6
3.2 Saker	6
3.3 Opplæring og faglig samarbeid	6
4. Avslutning	6
5. Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022	7

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret¹. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2022

Medlemmer		Varamedlemmer (i henhold til liste)
Vigdis Lindmo	Leder	Jonas Vie
Ottar Egil Heia	Nestleder	Laila Domås
ElenLeksås	Medlem	
Ola Marius Amdal	Medlem	
Ivar Grong	Medlem	

Kommunestyrets representant i kontrollutvalget er Ottar Egil Heia

Kontrollutvalget størrelse og representasjon i kommunestyret er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivaretatt

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt kommunestyret².

Kommunestyret³ har åpnet for at kontrollutvalgets møter også kan gjennomføres som fjernmøter i spesielle tilfeller. Dette avgjøres av kontrollutvalgets leder.

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

¹ Jf. kommuneloven § 23.1

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, der kommunene er en av deltagerne/eierne sammen med 28⁴ andre kommuner og fylkeskommunen.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.4.2 Revisjon

Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen har avtale om levering av samtlige revisjonstjenester der.

1.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Budsjettet for kontrollutvalget 2022 var på kr. 95 700 -

Budsjettkontroll pr. 01.08.2022. Regnskap kr. 19 065.-

Til disposisjon fra 01.08. 2022 kr. 76 635.-

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse er lagt fram for formannskapet og inngikk som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet for 2022. Kontrollutvalget vedtok vedlagte uttalelse om

⁴ 32 deltagere/eiere fra 1. januar 2021

årsregnskap og årsberetning 2022. Kontrollutvalget hadde ikke merknader til årsregnskapet og årsberetningen for 2021 og anbefalte at de ble godkjent slik det forelå.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Det er gjennomført og vedtatt risiko- og vesentligvurdering i 2020.

Kommunestyret har godkjente følgende områder/tema for forvaltningsrevisjoner i 2020 - 2024:

- offentlige anskaffelser
- teknisk drift
- oppvekst
- driftsøkonomi, driftseffektivitet

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget sak 21/22 i møte 15.12.2022. Bestilling av forvaltningsrevisjon. Kommunens økonomi har stor betydning for kommunens tjenesteproduksjon. Forvaltningsrevisjon driftsøkonomi, driftseffektivitet i Grong kommune er aktuell og diskuteres som revisjonstema.

2.2.1 forvaltningsrevisjon offentlige anskaffelser – levert 15.12. 2022.

2.2.2 deltagelse forvaltningsrevisjon IKT Indre Namdal IKS – levert 14.02.2022.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier av blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket.

Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivaretatt og at eierstyringen er god.

Nytt i [kommuneloven for 2021](#) er bl.a. § 23 – 6. kontrollutvalget har rett til å varsles, være til stede i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer. Kommunen varsler kontrollutvalget om møter i generalforsamlinger og representantskap osv.

Kommunestyrets vedtak av plan for eierskapskontroll 2020-2024

- a. Grong Eiendom AS
- b. IKT Indre Namdal IKS
- c. Namdal Rehabilitering IKS

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planen i planperioden.

2.3.1 deltagelse i eierskapskontroll IKT Indre Namdal IKS – levert 14.02.2022.

2.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2022 avholdt 4 møter og behandlet 26 saker, 6 av sakene gikk videre til kommunestyret for endelig behandling.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens del 7 (§ 23-1 t.o.m. § 23-7) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget har rettet en henvendelse til Grong kommune om å følge bestemmelsene i kommuneloven kapittel 11. – 11.2 – 11.5 - Møte og møteoffentlighet.

Kommunedirektøren har informert kontrollutvalget i 2022:

- Budsjettprosess / økonomi.
- Covid situasjonen i kommunen.
- Eierskapsmelding

Nytt i kommuneloven § 23–6. for 2021 er at kontrollutvalget har rett til å varsles, være til stede i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer. Administrasjonen oppgir kontrollutvalgets leder i Grong Vigdis Lindmo vigdis.linmo@ntebb.no som kontaktperson og post@konsek.no

3.3 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn.

4. Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger åpent på sekretariatets hjemmesider: www.konsek.no/grong/
Som vedlegg 5. Behandlet saker i kontrollutvalget i 2022.

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Grong 09.01.2022
Kontrollutvalget

5. se vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022

Saksliste kontrollutvalget 2022

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
14.02.2022	Orientering fra kommunedirektør	01/22
14.02.2022	Kontrollutvalgets års- og møteplan 2022	02/22
14.02.2022	Kontrollutvalgets årsrapport 2021	03/22
14.02.2022	Revisors uavhengighetserklæring	04/22
14.02.2022	Revisjonsstrategien for 2021	05/22
14.02.2022	Referatsaker 14.02.2022	06/22
14.02.2022	Eventuelt	07/22
14.02.2022	Godkjenning av møteprotokoll 14.02.2022.	08/22
14.02.2022	Rapport fra forvaltningsrevisjon og eierskap	09/22
03.05.2022	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og	10/22
03.05.2022	Referater	11/22
03.05.2022	Eventuelt	12/22
03.05.2022	Godkjenning av møteprotokoll 03.05.2022.	13/22
27.09.2022	Budsjettkontroll pr. 31.08.2022	14/22
27.09.2022	Forslag til budsjett 2023 med økonomiplan	15/22
27.09.2022	Forsinket levering av rapport om offentlige	16/22
27.09.2022	Referatsaker	17/22
27.09.2022	Eventuelt	18/22
27.09.2022	Godkjenning av møteprotokoll 27.09.2022.	19/22
15.12.2022	Forvaltningsrevisjon offentlig anskaffelser	20/22
15.12.2022	Bestilling av forvaltningsrevisjon	21/22
15.12.2022	Kontrollutvalgets års- og møteplan 2023	22/22
15.12.2022	Referater	23/22
15.12.2022	Eventuelt	24/22
15.12.2022	Godkjenning av protokoll fra dagens møte	25/22
15.12.2022	Revisjonsstrategi - orientering fra revisor	26/22

Mottatt henvendelse til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

03/23

Saksbehandler Jorunn Sund**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 20/6 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering og ber kommunedirektøren om en skriftlig dokumentasjon på retningslinjer for praktisering og gjennomføring av bo- og driveplikt innen 01.mai 2023.

Vedlegg

Svar på henvendelse til kontrollutvalget

klage til kontrollutvalget konsesjonssak Formo og Duun

Klage til kontrollutvalget konsesjonssak Formo og Duun

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk en henvendelse fra Steinar Sæternes der klagen omhandler kommunens behandling om konsesjon med vilkår for eiendommene Formo nordre 24/3 og Duun 21/2 og 21/7.

Foreløpig svar fra kontrollutvalget er gitt i brev form til Steinar Sæternes den 05.01.2003. se vedlagt brev.

Kontrollutvalget er kommunens kontrollorgan som fører kontroll med forvaltningen, og er ikke et klageorgan, og behandler ikke enkeltsaker.

Kontrollutvalget skal ikke vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer. Det samme gjelder vedtak truffet av administrasjonen, med hjemmel i delegert myndighet.

Kontrollutvalget er pålagt å behandle saker det får seg forelagt fra kommunestyret eller revisor.

Når det gjelder henvendelser fra andre, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører inn under kontrollutvalgets ansvarsområde og om det kan og vil prioritere saken, og på hvilken måte. Saken er sendt våre jurister til vurdering.

Vurdering

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om rutiner for konsesjonssøknader, og eventuelt om eller hvordan kommunen fører tilsyn med slike saker for å sørge for etterlevelse av regelverket. Saken er sendt våre jurister til vurdering.

Kontrollutvalget bør ta kommunedirektørens redegjørelse til orientering. Kommunedirektøren kan bes om en skriftlig dokumentasjon på retningslinjer for praktisering og gjennomføring av bo- og driveplikt innen 01.mai 2023.

Steinar Sæternes
Høgbakkringen 15
7870 Grong

Vår saksbehandler: Jorunn Sund, tlf. 959 85 828
E-post: jorunn.sund@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 20/6-3
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 05.01.2023

Svar på henvendelse til kontrollutvalget

Kontrollutvalgets sekretariat har mottatt brev pr. e-post, datert 05.01.2023, fra Steinar Sæternes vedr. klage på behandling av konsesjonssak Formo/Duun. Kontrollutvalget vil få fremlagt henvendelsen på sitt førstkomende møte som i utgangspunktet er berammet til 24.01.2023.

Kontrollutvalget er kommunens kontrollorgan som fører kontroll med forvaltningen, og er ikke et klageorgan, og behandler ikke enkeltsaker.

Kontrollutvalget skal ikke vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer. Det samme gjelder vedtak truffet av administrasjonen, med hjemmel i delegert myndighet.

Kontrollutvalget er pålagt å behandle saker det får seg forelagt fra kommunestyret eller revisor.

Når det gjelder henvendelser fra andre, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører inn under kontrollutvalgets ansvarsområde og om det kan og vil prioritere saken, og på hvilken måte.

Saken er sendt våre jurister til vurdering.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Jorunn Sund
førstekonsulent

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Steinar Sæternes
Høgbakkringen 15
7870 Grong

Grong 3.1.23

Kontrollutvalget i Grong kommune.

KLAGE PÅ BEHANDLING AV KONSESJONSSAK FORMO/DUUN.

Klagen omhandler kommunens behandling av sak om konsesjon med vilkår for eiendommene Formo nordre 24/3 og Duun 21/2 og 21/7. Feiden mellom Sverre Tyldum og Grong kommune har pågått i mange år. Til slutt har gårdbrukeren anket så mange ganger at Fylkesmannen og Direktoratet meddelte at saken ikke kunne ankes videre. Vedtakene er for lengst rettskraftige, men Grong kommune og Statsforvalteren har ikke satt dem ut i livet. Dette står i motstrid til det andre konsesjonssøkere opplever.

I saksdokumenter datert 30.06.2017 står blant annet følgende: *«Fylkesmannen finner å anføre at en vanskelig kan anse at boplikten på eiendommen Formo nordre kan anses oppfylt ved at De bor på eiendommen Tyldum store som eies av Deres far. Dette blant annet fordi eiendommen Formo nordre og Tyldum store ikke er å anse som en driftsenhet etter jordlovens §12, p.g.a. den store geografiske avstand som er mellom eiendommene (ca. 32 km) og det forhold at eiendommene ligger i forskjellige kommuner»*. I 2019 overtok Sverre Tyldum også Tyldum store. I september 2018 meldte Tyldum flytting til Formo nordre. Han flyttet uten kone og barn, og ingen har sett ham bo på gården. Ca. 2 år senere meldte han flytting til Duun men han blir heller ikke observert som bosatt her. Hele tiden bodde han derimot sammen med kone og barn på Tyldum store. I det vedlagte vedtaket finnes mer om detaljene. Tyldum har med dette vedtaket personlig boplikt på enten Formo nordre eller Duun.

Gjennom årene er det inngitt mange bekymringsmeldinger for manglende dyrevelferd til Mattilsynet. Da Tyldum ikke bebor eiendommene i Grong får ikke dyrene stell / tilsyn mer enn 1 gang pr. dag i strid med dyrevelferdsloven som krever minimum 2. Dyra er også tapere i denne saken.

I Grunnlovens § 98 står følgende: *«Alle er like for loven, intet menneske må utsettes for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling»*. I dette tilfellet blir gardbrukeren særbehandlet. Tyldum sa i media før konsesjonsbehandling at han aldri ville bosette seg i Grong. Kan Høylandet og Grong kommune overprøve eller ignorere vedtak som også er gjort i høyere instans som landbruksdirektøren og direktoratet?

Hvordan Grong kommune og fylket skal føre en god kontroll og likebehandle konsesjonssøkere er nedfelt i rundskriv M-1/ 2021 som omhandler konsesjon, priskontroll og boplikt.

Etter folkeregisterloven § 5-1 (s. 21) er hovedregelen at personer registreres med bosted der vedkommende regelmessig tar sin døgnhvile. Personer som bor skiftevis på 2 eller flere steder, regnes ifølge rundskriv M-1 -2021 som bosatt der de tar sin overveiende døgnhvile i løpet av enhver tolv månedersperiode. Bor eierens familie et annet sted, og familien består av barn i skolepliktig alder, regnes hele familien etter reglene om folkeregistrering som bosatt der resten av familien bor selv om eieren faktisk bor på eiendommen. I forskrift 14. juli 2018 nr. 1201 til folkeregisterloven (folkeregisterforskriften) § 5-1-1 regnes midlertidig opphold med mindre enn 6 måneders varighet ikke som bosetting på oppholdsstedet med mindre oppholdsstedet er personens eneste bostedsmessige tilknytning i dette tidsrom. § 4.8. forteller om brudd på boplikt som er nærmere beskrevet i punkt 10.2.2.

Kontroll og oppfølgingsoppgaver pålegges generelt kommunen og statsforvalteren. Etter den

forpliktelsen har de 2 etatene plikt til å følge med at f.eks. boplikten blir oppfylt. For å lette dette arbeidet har departementet utarbeidet sjekklister som er vedlagt dette rundskriv (M-1 2021). I dette tilfellet gikk erververen ut bredt i media før konsesjonsbehandling og sa at han ikke ville bosette seg i Grong. Selv en slik situasjon gjorde ikke at Grong Kommune og Fylkesmannen og senere Statsforvalteren følte at dette medførte behov for oppfølging. På side 51 er det beskrevet litt om departementets utarbeidete sjekklister. Hadde disse blitt brukt hadde en hatt oversikt.

I § 10.2.2 på s.52 er det beskrevet brudd på lovbestemt boplikt. Landbruksmyndighetene skal undersøke om eieren er bosatt på eiendommen ifølge folkeregistreringa. «Når ettårsfristen er ute skal landbruksmyndigheten undersøke om eieren er registrert bosatt på eiendommen ved å henvende seg til skattekontoret eller ved en eventuell direkte nettilgang til folkeregistret. Kommunen skal avhengig av hva registeropplysningene viser, henvende seg til eieren med forespørsel om vedkommende eier er bosatt på eiendommen. Kommunens oppfølgingsansvar innebærer at den i løpet av 5-årsperioden med lovbestemt boplikt, regelmessig må undersøke om boplikten er overholdt. Dette skjer ved å undersøke om eieren er registrert bosatt på eiendommen». Det er også lett å følge med om eieren skatter til Grong kommune, om barna går på skole her og andre registreringer som er vanlige i samfunnet. I dette tilfellet har ikke eieren gjort noe for å bosette seg i Grong, men er i praksis bosatt på Tyldum store, noe som ikke skal være mulig da momentet er avgjort i klagebehandlinga i 2017. Se vedlegg og tidligere i dette brevet. Kommunen og Statsforvalteren skal føre kontroll med at vilkår som er satt i konsesjonen blir overholdt.

I folkeregisterloven er det ikke begrensninger for offentlig myndighet når det gjelder tilgang til opplysninger om hvem som bebor en eiendom, i § 9-2 omhandler det retting av feil i registeret. Registreringsmyndigheten skal rette registreringen når det foreligger en åpenbar registreringsfeil eller når registreringsgrunnlaget er feil. Registreringsmyndigheten kan om nødvendig kreve politiets bistand til å innhente opplysninger etter denne loven. Som en ser er det mange muligheter til å føre kontroll med om lovene blir fulgt, men det krever at kommune og fylke følger med de personene det gjelder.

Kommunestyrerepresentant Steinar Sæternes hadde 17.11.2022 blant annet en interpellasjon i Grong kommunestyre der han bl.a. spurte ordføreren om Sverre Tyldum skattet til Grong. Ordføreren nektet å svare med henvisning til personvernet. Interpellanten fikk ikke noen opplysninger som kunne belyse en sak som har pågått i over 10 år.

Det følgende avsnittet gjengir Steinar Sæternes sin interpellasjon: «Interpellasjon fra rep. Sæternes (SV) til ordfører Kjølstad Grande i kommunestyremøte 17/11 2022.

Bonde Sverre Tyldum, Høylandet, er gitt konsesjon på to store gårder i Grong, Formo og Duun, og driver disse. Det har i ettertid kommet opplysninger om at han har overtatt heimgården på Høylandet, Tyldum store. Dermed oppstår det en rekke spørsmål angående konsesjonslovens krav til erverver når det gjelder boplikt :

- +Er Sverre Tyldum fast bosatt på en av eiendommene i Grong?
- +Er Sverre Tyldum folkeregistrert i Grong?
- +Skatter Sverre Tyldum til Grong kommune?
- +Hvor bor familien til Sverre Tyldum?

Jeg er som kommunestyrerepresentant konsesjongiver og opptatt av at disse spørsmålene blir oppklart.

Hva vil ordfører Kjølstad Grande gjøre for å få avklart om Sverre Tyldum oppfylder konsesjonslovens krav vedrørende erverv av eiendom?

Når slike avklaringer foreligger, bes ordføreren fremlegge dokumentasjon på dette i kommunestyret».

Representanten Sæternes hadde følgende kommentar i kommunestyremøtet:

-Jeg er ansvarlig konsesjongiver og må melde at jeg er opprørt over at smartness og juks skal trumfe vedtatt lovverk.

- Det er også opprørende at andre som har søkt og fått konsesjon på bruk i Grong har måttet justere

seg for å etterleve lovverket – og de har gjort det. Ser ikke ordføreren at slike ting viser ulik behandling. Jeg sitter med Lovdatanotater som helt klart gir kommunen verktøy til å ettergå uklarheter omkring handtering av konsesjonsbestemmelsene. Slik saken er handtert både i Grong og på Høylandet kan det se ut som noen holder handa si over saken.

- Jeg er gjort kjent med at det er levert flere meldinger til Mattilsynet om manglende dyrehold/velferd på bruka i Grong, men det skal vel også holdes unna offentlig debatt. Jeg skjemmes på vegne av flertallet av politikerne i Grong som stilltiende lar saken gå uten noen reaksjon.

- Dette var mitt innlegg i kommunestyret angående saken 17 /11 2022. Jeg ble imøtegått av ordføreren med at dette var en sak som ikke skulle behandles – var i tvil om det prinsipielt var en politisk sak, sa hun. Så det kan se ut til at smartness og juks trumfer lovlige vedtak. Det er mildt sagt uheldig for flertallet i Grong kommunestyre og deres omdømme når det gjelder rettferdig og lik behandling av konsesjonssøkere».

Steinar Sæternes (sign.)

Fra: post@namsinfo.no[post@namsinfo.no]

Sendt: 04.01.2023 10:13:27

Til: Postmottak i Grong[postmottak@grong.kommune.no]

Kopi: 'Ola Karlsen'[ola.karlsen@nationen.no]; 'Inge Johannes Formo'[ijformo@hotmail.no];

Tittel: klage konsesjonssak Formo/Duun

Vedlagt følger klage på behandling av konsesjonssak Formo/Duun, som bes forelagt kontrollutvalget.

For Steinar Sæternes,

Asbjørn Engen

Planlegge virksomhetsbesøk ved Grong barne- og ungdomsskole og kulturbygget (kuben)

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

04/23

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/39 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets behandling av sak 22/22 fra kontrollutvalgets års- og møteplan 2023.

Kontrollutvalget ønsker å planlegge for virksomhetsbesøk som ønskes gjennomført den 30.03.2023 ved Grong barne- og ungdomsskole og kulturbygget (kuben).

Kontaktpersoner er :

Kultursjef: trond.saterhaug@grong.kommune.no og Rektor:

kari.fiskum@grong.kommune.no

Referater

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

05/23

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/39 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Statsforvalterens plan for tilsyn 2023 på høring til kommunene

Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves

Veileder for bruk av sosiale medier i kommunen

Rapportering om timeleveransen i 2022

Saksopplysninger

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sigrid Hynne, 74 16 80 79

Plan for tilsyn 2023 på høring til kommunene

Statsforvalteren i Trøndelag har i samarbeid med statlige tilsynsetater, utarbeidet en oversikt over planlagte statlige tilsyn med kommunene for 2023. I planleggingen har vi forsøkt å unngå at kommuner får mange tilsyn i samme tidsperiode.

Oversikten finner dere i Tilsynskalenderen på denne nettsiden:

<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>, og ved å velge aktuell kommune.

Kommunene kan gi tilbakemelding innen 15. januar

Dersom kommunene eller fylkeskommunen har synspunkter på det som foreløpig er planlagt, slik som tilsynsbelastningen, kan dere gi tilbakemelding til Statsforvalteren innen 20. januar.

Tilbakemelding kan gis til Snorre Antonsen; e-post: fmtlsan@statsforvalteren.no, tlf 74 16 81 41/917 48 074.

Kommunene kan også gi tilbakemelding etter denne fristen dersom det i løpet av året skulle oppstå nye utfordringer med f.eks høy tilsynsbelastning.

Det vil skje oppdateringer i løpet av året

Tilsynskalenderen blir løpende oppdatert. Så langt har Statsforvalteren, Arkivverket og Kartverket registrert sine planlagte tilsyn, mens tilsyn fra Arbeidstilsynet og Mattilsynet foreløpig ikke er registrert. Arbeidstilsynet melder blant annet at de skal gjennomføre tilsyn om hvordan NAV-kontorene jobber med forebygging av vold og trusler. Disse tilsynene vil bli lagt inn fortløpende.

I noen tilfeller er tilsynene foreløpig lagt inn med et datointervall, mens eksakt dato vil komme på plass senere, og i de fleste tilfeller skje i dialog med den enkelte kommune. I tillegg til planlagte tilsyn, blir det også gjennomført hendelsesbaserte tilsyn med utgangspunkt i mer løpende risikobasert informasjon.

Forvaltningsrevisjoner

Tilsynskalenderen viser også forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og under arbeid. Forvaltningsrevisjoner blir registrert og oppdatert av sekretariatene for kontrollutvalg.

Kommunens rolle i tilsynskalenderen

Statsforvalteren har i 2022 jobbet med å videreutvikle Tilsynskalenderen for å gjøre den mer brukervennlig. Kommunene har ikke lengre en egen «bruker/rolle» i Tilsynskalenderen. Det vil si at du som representerer kommunen, ikke trenger å logge inn og identifisere deg med egen «bruker» via ID-porten.

All informasjon om tilsyn og forvaltningsrevisjoner er offentlig og tilgjengelig for alle interessenter. Dialog mellom kommuner og Statsforvalteren om planer for tilsyn vil foregå utenfor Tilsynskalenderen, blant annet via brev, e-post og telefon.

Kommuneloven stiller krav til samordning av tilsyn

Kommuneloven stiller krav til samordning av planlagte tilsyn med kommunene. Statsforvalteren skal vurdere det samlede omfanget av statlige tilsyn med den enkelte kommune. Alle tilsynsmyndigheter har en selvstendig plikt til å ta hensyn til den samlede tilsynsaktiviteten med den enkelte kommune og til relevante forvaltningsrevisjoner i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsyn.

Med hilsen

Trude Mathisen (e.f.)
underdirektør
Kommunal- og justisavdelingen

Sigrid Hynne
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Likelydende brev sendt til:

Skaun kommune	Postboks 74	7358	BØRSA
Overhalla kommune	Svalivegen 2	7863	OVERHALLA
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Ørland kommune	Postboks 43	7159	BJUGN
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Flatanger kommune	Lauvsneshaugen 25	7770	FLATANGER
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Nærøysund kommune	Postboks 133, Sentrum	7901	RØRVIK
Osen kommune	Rådhusveien 13	7740	STEINSDALEN
Raarvihken Tjilte/ Røyrvik kommune	Røyrvikveien 5	7898	LIMINGEN
Namsskogan kommune	R. C. Hansens vei 2	7890	NAMSSKOGAN
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Heim kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL

Leka kommune	Leknesveien 67	7994	LEKA
Indre Fosen kommune	Postboks 23	7101	RISSA
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Frosta kommune	Fånesvegen 1	7633	FROSTA
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Snåasen Tjjelte/ Snåsa kommune	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG
Høylandet kommune	Vargeia 1	7877	HØYLANDET
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Trondheim kommune	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Namsos kommune	Stavarvegen 2	7856	JØA
Meråker kommune	Rådhusgata 7	7530	MERÅKER
Melhus kommune	Rådhusveien 2	7224	MELHUS
Stjørdal kommune	Postboks 133 / 134	7501	STJØRDAL
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER

Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves

Sluttrapport

Knowledge for a better society

Oxford Research utvikler kunnskap for et bedre samfunn, ved å kombinere vår kompetanse innen forskning, strategi og kommunikasjon.

Vi gjennomfører undersøker, analyser og evaluerer på tvers av fagområder og på en rekke tematiske felt, inkludert nærings- og regionalutvikling, velferdsområdet, arbeidsmarkeds- og utdanningsområdet, samt på forsknings- og innovasjonssystemer.

Vi legger til rette for implementerings- og endringsprosesser basert på utfallet av våre utredninger og analyser.

Oxford Research ble etablert i 1995 og er en del av Oxford Group. Vi har kontorer i Danmark, Norge, Sverige, Finland, Latvia og i Belgia (Brussel).

Oxford Research AS

Østre Strandgate 12
4610 Kristiansand
Norway
(+47) 40 00 57 93
post@oxford.no
www.oxford.no

Oppdragsgiver

Kommunal- og distriktsdepartementet

Prosjektperiode

April-desember 2022

Prosjektteam

Prosjektleder: Senioranalytiker ph.d. Frode Bjørge

Prosjektressurser:

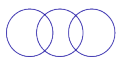
Senioranalytiker Vegard S. Knutsen

Senioranalytiker André Olsen

Analytiker ph.d. Ida Marie Opdal

Professor Jon P. Knudsen

Espen Ingvar Leirset, ph.d.

The venn-diagram is a stylistic representation of Oxford Research's efforts to combine competences in research, strategy and communication, in providing knowledge for a better society.

Forord

Denne rapporten presenterer resultater fra prosjektet «Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves» som Oxford Research har gjennomført på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

I rapporten legges det vekt på å beskrive folkevalgte, presse og andre aktørers erfaringer med og meninger om hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves. Rapporten er altså ingen evaluering av regelverket, men snarere en beskrivelse av praksis.

Undersøkelsen er basert på datamateriale fra spørreundersøkelser til folkevalgte og politisk sekretariat på kommune- og fylkesnivå, og kvalitative intervjuer med folkevalgte, presse, interesseorganisasjoner og jurister hos statsforvaltere.

Vi takker alle som har bidratt med sine perspektiver gjennom intervjuer og ved å svare på spørreundersøkelser. Vi takker også departementet for oppdraget og for et godt samarbeid. Konklusjoner og vurderinger står fullt og helt for Oxford Researchs egen regning.

Kristiansand, 15. desember 2022

Frode Bjørge
Senioranalytiker, ph.d.
Oxford Research AS

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	4
1. Introduksjon og bakgrunn for oppdraget	7
1.1 Juridisk rammeverk for møteoffentlighet og adgang til å lukke møter.....	9
1.2 Avveininger mellom ulike hensyn.....	14
2. Metode	20
2.1 Kvantitativ arbeidspakke	20
2.2 Kvalitative intervjuer	26
3. Statsforvalternes kontroll og veiledning om møteoffentlighet.....	30
3.1 Tilnærming til deskstudie	30
3.2 Funn fra deskstudie og intervjuer med jurister i embetene	31
4. Presentasjon av resultater fra spørreundersøkelsen.....	36
4.1 Deskriptive forhold om praktisering – besvarelser fra politisk sekretariat	36
4.2 Hvordan møteoffentlighet oppleves for folkevalgte	40
5. Resultater fra kvalitative intervjuer	54
5.1 Praktisering av møteoffentlighet.....	54
5.2 Opplevelsen av møteoffentlighet.....	57
5.3 Møteoffentlighetens påvirkning før, under og etter møter i folkevalgte organer.....	59
5.4 Forholdet mellom folkevalgte og administrasjon	72
5.5 Kollegial kultur og konfliktnivå	74
6. Oppsummering og diskusjon av undersøkelsens problemstillinger.....	76
6.1 Oppsummering.....	76
6.2 Avsluttende diskusjon	78
Litteraturliste	84
Vedlegg	88

Sammendrag

Denne rapporten presenterer resultater fra prosjektet «Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves». Formålet med undersøkelsen har vært å få kunnskap om hvordan dagens regelverk praktiseres og hvordan reglene om åpne møter kan påvirke den politiske debatten i folkevalgte organer.

Etter kommuneloven § 11-5 første ledd er hovedregelen at alle har rett til å være til stede i alle møter i folkevalgte organer i kommuner og fylkeskommuner. Hovedregelen om åpne møter i kommuner og fylkeskommuner har vært hjemlet i lovverket siden kommuneloven av 1992. Prinsippet om offentlige møter fremkommer også i Grunnloven § 100 femte ledd. Et viktig unntak er formøtene i parlamentarisk styrte kommuner og fylkeskommuner. Kommuneråd (byråd) og fylkesråd er ikke omfattet av møteoffentlighetsprinsippet og kan holde lukkede møter.

Møteoffentlighet ble drøftet i forbindelse med kommuneloven av 1992 og i forarbeidene til gjeldende kommunelov, vedtatt i 2018. Argumentet for åpne møter var «den mulighet for demokratisk kontroll som åpne møter representerer». I tillegg ble det hevdet at åpenhet kan medføre større innsikt i kommunal forvaltning, samt redusere avstanden mellom velgere og folkevalgte. Argumentene for lukkede møter var på sin side et «ønske om å sikre en mest mulig fri og uavhengig meningsutveksling internt i de enkelte organer» (NOU 1990:13, s. 308). Med innføringen av ny kommunelov ble reglene om møteoffentlighet i all hovedsak videreført etter gjeldende rett. I tillegg var det enkelte endringer i bestemmelsene om folkevalgte organer, noe som i praksis innebar en viss utvidelse av hvilke organer som er omfattet av reglene om møteoffentlighet.¹ Lovpålagte åpne møter i alle utvalg innebærer at norsk regelverk legger mer vekt på demokratisk kontroll sammenlignet med de andre nordiske lands lovgivning på området.

Lovgivningen rundt møteoffentlighet legger rammer for hvordan politiske prosesser foregår, og det er derfor interessant å få innblikk i folkevalgtes opplevelse av møteoffentlighetsprinsippet. I tillegg vet vi at praksis ikke nødvendigvis følger prinsipp. I denne undersøkelsen har vi derfor blant annet stilt spørsmål om hvordan møteoffentlighetsprinsippet praktiseres, om kjennskap til regelverket og om hvordan åpne møter påvirker den politiske debatten.

I rapporten konkluderer vi med at kommune- og fylkespolitikere er samstemte om den demokratiske verdien av åpne møter. Åpenhet betegnes av nær samtlige som et viktig prinsipp, og flere understreker at innbyggerne må kunne holde sine folkevalgte ansvarlig.

¹ NOU 2016:4 Kap. 14

For å kunne gjøre det, må innbyggerne ha innsyn i hvilke beslutninger som fattes og hvordan de begrunnes.

Unntaksbestemmelser som gjør at møter kan lukkes, framstår lite kontroversielle sett både fra pressens og politikernes perspektiv. Samtidig rapporteres det om mye forarbeid før møtene, noe som medfører at mange saker er avgjort på forhånd. Utstrakt bruk av pauser underveis i møtene er også et tydelig funn fra undersøkelsen. Her er det et vidt spenn fra det som må betraktes som naturlige stoppunkt underveis i en lang sakliste, til strategisk bruk av pauser for å diskutere saker i fortrolighet.

Legitimitet, tillit til politiske beslutninger og demokratisk kontroll er begrunnelser som går igjen når intervjudeltakerne blir spurt om hensikten med åpne møter. Det er heller ikke mange som tar til orde for lovendringer på området, og de få som mener regelverket burde gi større anledning til å lukke møter, har liten tro på at det vil være mulig å gjennomføre endringer. Her er det lite uenighet mellom ulike intervjudeltakere i undersøkelsen. Flere folkevalgte ønsker samtidig også veiledning om regelverk og hva som i praksis er tillatt.

Når det kommer til mulige uheldige konsekvenser av åpne møter, er det større forskjeller mellom ulike intervjudeltakere. Mens intervjudeltakere fra media og interesseorganisasjoner i stor grad avviser slike innvendinger som lite relevante, reflekterer folkevalgte oftere over de ulike konsekvensene som møteoffentlighet har. Flere folkevalgte framstiller åpne møter som en balansegang mellom ulike demokratiske hensyn, og enkelte etterlyser også en kritisk offentlighet hvor det er rom for å belyse folkevalgtes behov for fortrolig drøfting.

Folkevalgte framhever gruppemøter som den viktigste arenaen for diskusjon og politikktutvikling. Gruppemøter innebærer at de folkevalgte forlater åpne møter for å ha egne samlinger innad i eget parti eller mellom få partier. Disse møtene kan foregå bak lukkede dører. Felles gruppemøter mellom partier i en styrende koalisjon kan ha avgjørende innvirkning på den videre beslutningsprosessen. I vår avsluttende diskusjon stiller vi spørsmål ved hva hyppige gruppemøter gjør med integriteten til det folkevalgte organet.

Når det gjelder forskjellene i åpenhet mellom formannskapsmodell/fylkesutvalgsmo-
dell på den ene siden og kommunerådsmodell/fylkesrådsmodell på den andre, stiller intervjudeltakere seg uforstående til ulike arbeidsbetingelser mellom de to styreformene. Mens enkelte tar til orde for at også folkevalgte organer under formannskapsmodellen bør ha legitim adgang til fortrolige samtaler tidlig i beslutningsprosessen, betrakter flertallet forskjellen som en svakhet ved parlamentarisme som styreform i norske kommuner og fylkeskommuner.

Veileder for bruk av sosiale medier i kommunen

Foto: Adobe Stock

Innhold

1.	Innledning	4
1.1	Avgrensninger	5
1.2	Behov for vurderinger	5
2.	Systematisk beskrivelse av behandlingen	8
2.1	Formål	8
2.2	Art, omfang og sammenheng	8
3.	Informasjonssikkerhet	12
4.	Ansvarsforhold	14
4.1	Felles ansvar	14
4.2	Ordning ved felles behandlingsansvar	15
4.3	Etiske vurderinger	15
5.	Behandlingsgrunnlag	18
5.1	Berettiget interesse	18
5.2	Utøvelse av offentlig myndighet	19
5.3	Forholdet til annet relevant regelverk	20
6.	Overføring til utlandet	22
7.	Risiko for de registreres rettigheter og friheter	24
8.	Prosess og forankring i ledelsen	26
	Vedlegg	29

Om veilederen

Offentlige myndigheters tilstedeværelse i sosiale medier er blitt aktualisert og problematisert av både Datatilsynet, Teknologirådet og Personvernkommisjonen det siste året. KS har i den forbindelse fått mange henvendelser fra kommuner som ønsker bistand til å ta forsvarlige valg knyttet til om de kan bruke sosiale medier, og eventuelt hvordan sosiale medier kan brukes på en måte som innebærer minst mulig risiko.

KS Fagråd for personvern og informasjonssikkerhet har derfor laget en veileder for bruk av sosiale medier som er tilpasset kommuner. Når KS velger å gjøre dette, er premisset at KS mener det er et visst handlingsrom når det gjelder bruk av sosiale medier innenfor rammene av regelverket. Samtidig vil KS understreke at det legges til grunn at risikoen for de registrertes rettigheter og friheter er høy ved bruken av mange sosiale medier. Dette betyr at kommuner må være aktsomme dersom de velger å være til stede på denne typen plattformer og sette av nødvendige ressurser til å følge opp bruken.

For visse tjenesteområder i kommunen fraråder KS bruk av sosiale medier. Dette gjelder bruk av sosiale medier på tjenesteområder hvor kommunens tilstedeværelse vil medføre en høy risiko for at det vil kommuniseres svært personlig informasjon om innbyggere. Eksempler på slike

tjenesteområder er rusomsorg, barnevern osv. Sosiale medier bør bare vurderes for ren informasjonsvirksomhet, og ikke som et verktøy som kan minne om eller assosieres som «saksbehandling» eller meningsutveksling.

I store plattformer som Facebook, Tik Tok, Twitter med mer vil det kunne være vanskelig for kommunen til å inngå gjensidige avtale, eller kunne kommunisere med leverandøren av sosiale media plattformen. Som en tommelfingerregel kan man si at kommunen bør være svært påpasselig med å ta i bruk sosiale media hvis informasjon som skal kommuniseres ikke kan vurderes under kategorien ren informasjonsvirksomhet.

I denne veilederen finner kommuner hjelp til å komme i gang med de vurderingene som må gjøres før sosiale medier tas i bruk og hva disse vurderingene består av. Veilederen angir flere relevante momenter som bør inngå i vurderingene, men den er ikke uttømmende. Hvert tilfelle må vurderes konkret, og kommunen må ta i betraktning alle forhold som er relevant og påvirker risikoen i det konkrete tilfellet. Veilederen kan brukes uavhengig av risikonivå.

KS Fagråd for informasjonssikkerhet og personvern

1. Innledning

Kommunens bruk av sosiale medier (SoMe) innebærer behandling av personopplysninger. Dette betyr at kommunen er ansvarlig for at det skjer i samsvar med personvernregelverket.

KS fagråd for informasjonssikkerhet og personvern har laget denne veiledningen for bruk av sosiale medier i kommuner. Veiledningen retter seg mot alle virksomheter i kommunene, og gir en innføring i både regelverket som gjelder og hvilke vurderinger den enkelte virksomhet må gjennomføre før sosiale medier tas i bruk. Hensikten er å gi en forenklet gjennomgang, og på en kortfattet måte, forklare hvilke vurderinger som må gjøres før sosiale medier kan tas i bruk. Veiledningen lister også opp en rekke momenter innenfor aktuelle områder, som kan være relevante når dere vurderer om sosiale medier skal tas i bruk.

Når dere har lest denne veilederen bør dere enkelt kunne:

- Lage en prosess for vurdering i egen virksomhet før sosiale medier tas i bruk.
- Ta stilling til personvernrisiko ved bruk av sosiale medier.
- Identifisere risikoreduserende tiltak knyttet til bruk av sosiale medier.

- Ta i bruk av sosiale medier på en forsvarlig måte.

En del av teksten i denne veiledningen hentes fra juridisk vurdering om personvern ved virksomhetens bruk av sosiale medier fra Oslo kommune (vedlegg 1) og et eksempel på personvernkonsekvensvurdering fra Asker kommune (vedlegg 2). Det presenteres også et eksempel på hvordan en kan foreta etiske vurderinger av ulike handlingsalternativer ved bruk av sosiale medier (vedlegg 3). Eksempelet er basert på Øyvind Kvalnes bok med tittelen «Digital Dilemmas» (2020).

For oversikt over vurderingsmomenter ved gjennomføring av personvern vurderinger, se vedlegg 4.

Risikoscenariene som presenteres i vedlegg 5, tar utgangspunkt i utviklingen av en risikobank i regi av Foreningen kommunal informasjonssikkerhet (KINS) og som vi har tilpasset til bruk i forbindelse med sosiale medier. For et eksempel på oversikt over

risikoscenarier for bruk av Facebook fra Gjøvik-regionen, se vedlegg 6.

Veilederen har vært distribuert til et begrenset antall kommuner som har fått mulighet til å komme med innspill. I tillegg har KS Advokatene og kommunikasjonsavdelingen i KS gitt innspill. Området er under utvikling og KS Fagråd for informasjonssikkerhet og personvern mottar gjerne innspill som kan gjøre veileder enda bedre.

1.1 Avgrensninger

Veiledningen handler om bruk av sosiale medier generelt, og retter seg ikke mot spesifikke tjenester eller plattformer. Veiledningen gjelder i all hovedsak vurderinger knyttet til personvernregelverket, selv om noen andre regelverk omtales der disse er relevante.

Denne veiledningen omfatter sosiale medier som

1) brukes som en kommunikasjonskanal rettet mot innbyggerne, **2)** som brukes for å nå virksomhetens definerte formål, **3)** og som er eid og driftet av en tredjepart.

Eksempler vil være Facebook, Twitter, Snapchat, Instagram, YouTube, Vimeo, Workplace, LinkedIn osv.

Veiledningen tar utgangspunkt i at kommunen har behov for ulike kommunikasjonsplattformer for å nå ut til innbyggere og andre interessenter generelt, og tar ikke for seg spesifikke målgrupper. Det er viktig å påpeke at det kan gjelde strengere regler for kommunikasjon med målgrupper definert som «sårbare», som for eksempel barn, pasienter eller brukere av sosiale tjenester. Dette er risikofaktorer som virksomhetene må være oppmerksomme på, og må vurdere om de er aktuelle for dem.

1.2 Behov for vurderinger

Alle virksomheter i kommunen som tar i bruk SoMe som kommunikasjonskanal må forsikre seg om at personvernregelverket etterleves. Dette er en del av kommunes ansvar som behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger i SoMe. Nærmere om kommunens rolle som behandlingsansvarlig, se kapittel 4.

Målet med bruk av SoMe kan være å innfri kommunens lovfestede plikt til aktivt å informere innbyggere.

I de tilfellene hvor kommunen initierer en behandling av personopplysninger som innebærer en *behandlingene*¹. er kommunen forpliktet til å gjennomføre en vurdering av personvernkonsekvenser i tråd med krav i personvernforordningen art. 35. Personvernkonsekvensvurderingene som gjøres vil bidra til at virksomhetene kan dokumentere at de har etterlevd personvernregelverket. Ett vanlig karaktertrekk ved SoMe er at algoritmene i programvaren er utviklet nettopp for å forutsi brukerens personlige preferanser og interesser, samt å plassere brukere innenfor gitte kategorier basert på deres interaksjon på plattformen. Dette er karaktertrekk som kan innebære høy risiko.

Kommuner vil bruke SoMe på ulike måter og behandle ulike typer personopplysninger der, så risiko vil nødvendigvis også bli ulik. I tillegg har SoMe ulike innstillinger eller muligheter for tilpasninger. Dette

har betydning for risiko. Hvor omfattende og på hvilket nivå risikoen kan være, vil også avhenge av den konkrete behandlingen og omfanget av behandlingen. Ulike SoMe vil også utvikles over tid. Vi har ikke kartlagt alle SoMe og kan derfor ikke utelukke at det kan være tilfeller der bruken ikke vil medføre høy risiko. Derfor anbefales det å gjennomføre en innledende vurdering for å kartlegge behandlingen og risikonivå. Vi vil understreke at selv om bruken ikke vil medføre høy risiko, skal personvernregelverket etterleves og alle de registrertes rettigheter og friheter skal uansett innfris.

I tråd med Datatilsynets anbefaling om å gjøre en vurdering av personvernkonsekvenser i de tilfellene der det er usikkert om det er nødvendig, så anbefaler KS at kommunene gjennomfører dette fordi det er et nyttig verktøy for å sikre at personvernforordningen blir fulgt. I denne veiledningen beskrives hva en slik vurdering består av, og der det passer tas det inn momenter i vurderingen som er spesielle, sett fra et kommuneperspektiv.

¹ Personvernforordningen art. 26.

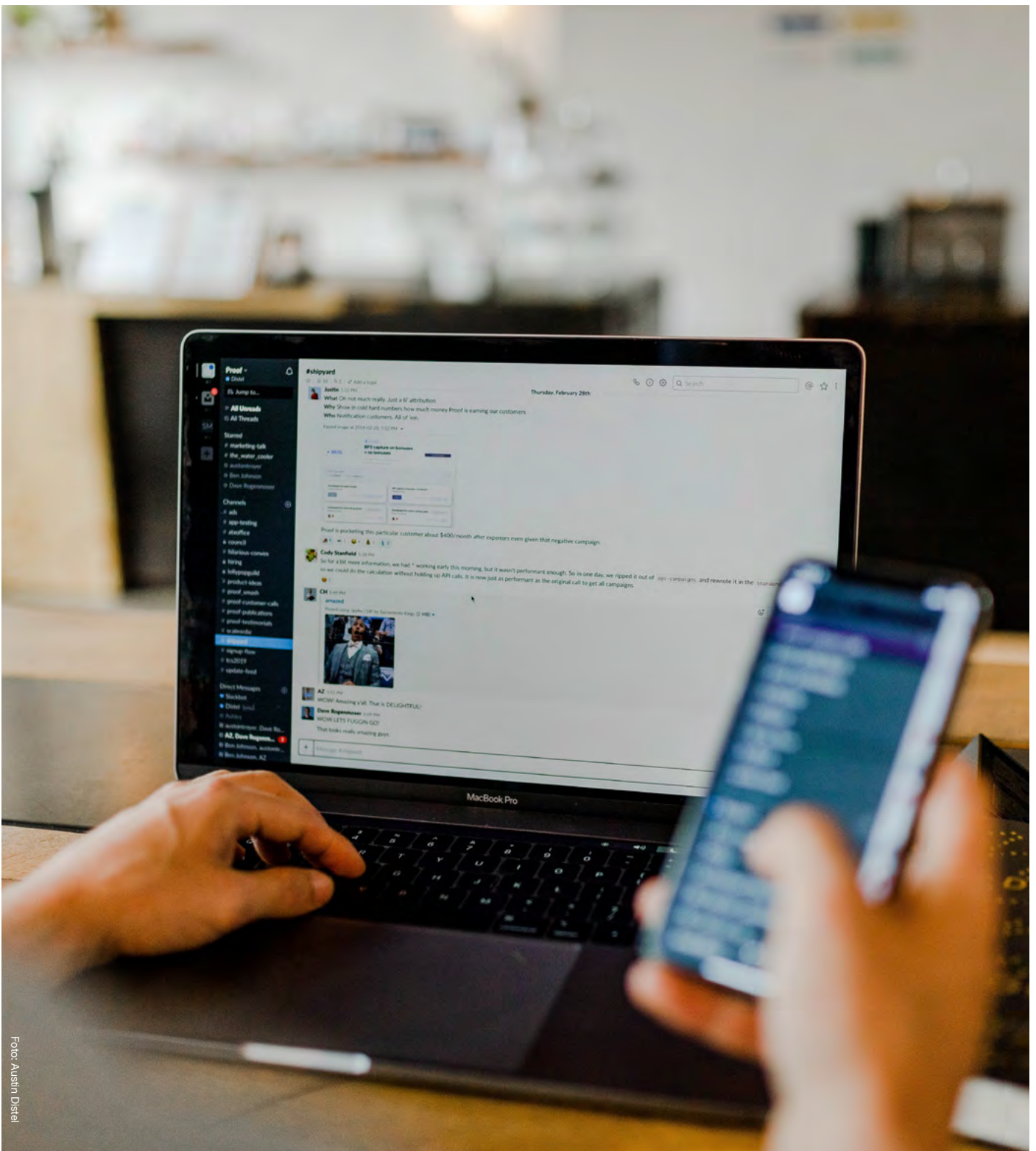

Foto: Austin Distel

2. Systematisk beskrivelse av behandlingen

I en systematisk beskrivelse skal kommunen redegjøre for hvilke(t) SoMe det er aktuelt å ta i bruk, hvordan personopplysninger behandles i SoMe, hva de(t) skal brukes til, hvem som er målgruppen, osv. Kommune skal kunne dokumentere at de har oversikt over hvordan personopplysninger behandles som konsekvens av at kommunen tar i bruk SoMe, og sørge for at beskrivelsene som er gjort er komplette og tydelige.

2.1 Formål

Mange kommuner bruker SoMe som supplement til andre kommunikasjonskanaler. Målet med bruk av SoMe kan være å innfri kommunens lovfestede plikt til aktivt å informere innbyggere, og sørge for at informasjonen de trenger for å orientere seg om kommunens tjenester er så lett tilgjengelig som mulig.

2.2 Art, omfang og sammenheng

Art

Med behandlingens art mener vi en beskrivelse av hva som karakteriserer behandlingen. Her beskriver vi blant annet hvordan personopplysninger skal samles inn, lagres og brukes, hvem som får tilgang, hvem det behandles opplysninger om osv.

Her bør man være nokså spesifikk når det gjelder hvilken funksjonalitet man bruker i det enkelte SoMe. Et eksempel kan være beskrivelsen av

funksjonaliteten «like» i Facebook, kommentarfelt og funksjonaliteten «Sideinnsikt», se personvern-konsekvensvurdering av Asker kommune s. 4-5.

Omfang

Med omfang mener vi antall registrerte, volum av opplysninger, lagringstid og geografisk omfang. Vi beskriver her blant annet antall personer som berøres, hvilken type opplysninger som behandles, samt mengden av slike opplysninger.

Antall registrerte som omfattes av behandlingen avhenger av hvor mange man antar vil besøke og eventuelt samhandle med kommunens side på SoMe. For å gjøre et slikt anslag kan erfaring fra andre kommuner eller statistikk fra Ipsos eller Norsk mediebarometer fra SSB være nyttig.

Personopplysningene som behandles som følge av at kommunen har en side på SoMe er av ulik

karakter. Den mest åpenbare behandlingen er at det er synlig hvem som er interessert i å følge kommunen, hva disse personene eventuelt har gitt uttrykk for at de liker av innlegg og eventuelle kommentarer de skriver selv.

Når kommunen bruker SoMe har den normalt ingen intensjon om å samle inn særlige kategorier av personopplysninger (for eksempel helseopplysninger), men samtidig kan ikke kommunen garantere at ikke følgerne selv publiserer informasjon om seg selv som direkte eller indirekte sier noe om helse, politisk oppfatning osv. Her bør man si noe om risikoen for at dette skal skje. Sannsynligheten for at det kan komme frem helseopplysninger avhenger også av hvilke tjenester i kommunen som bruker SoMe.

Kommunen bør synliggjøre de avveiningene som er gjort med hensyn til både de positive sidene

ved SoMe (for eksempel nå mange raskt og skape engasjement) og de negative sidene (engasjement i negativ retning og uhensiktsmessig utlevering av personlige meninger).

Sammenheng

Med sammenhengen opplysningene behandles mener vi hva slags relasjon man har til personene det behandles opplysninger om og hva slags forventninger disse vil ha.

I en vurdering av personvernkonsekvenser er det viktig å tydeliggjøre i hvilken sammenheng behandlingen finner sted, fordi dette har stor betydning for i hvilken grad behandlingen er forutsigbar for den registrerte.

Når det gjelder behandling av personopplysninger som en konsekvens av bruk av SoMe er det viktige spørsmålet om det er ny teknologi eller innovativ

Foto: Christin Hume

teknologi som aktualiseres. Det er kjent at de fleste tilbydere av SoMe bruker og utvikler algoritmer for å analysere informasjon om brukerne. Denne informasjonen gir ny innsikt om disse brukerne som kan være nyttig i et kommersielt perspektiv.

Her er det relevant å trekke frem følgende:

I hvilken grad man mener et SoMe og dets egenskaper er kjent for innbyggerne (for eksempel hvor lenge SoMe har vært i bruk og om teknologien har vært gjenstand for debatt).

I hvilken grad SoMe selv gjør tilgjengelig informasjon om sin behandling av personopplysninger, hvordan de innhenter samtykke, hvordan brukeren kan endre innstillinger osv.

Kildene til personopplysningene som blir behandlet som konsekvens av at kommunen er på SoMe (den registrerte selv, analyser foretatt av SoMe, tema kommunen tar opp osv.)

Kommunens relasjon til innbyggerne – den typiske SoMe-bruker og dennes antatte kompetanse til å innhente relevant informasjon for å ha kjennskap til hvordan SoMe behandler personopplysninger. Her vil det for eksempel være av betydning om målgruppen man forsøker å nå er å regne som en sårbar gruppe. Her mener vi for eksempel blant annet barn og unge, asylsøkere, pasienter og bruker av sosialtjenester.

Kommunen bør synliggjøre de avveiningene som er gjort med hensyn til både de positive sidene ved SoMe (for eksempel nå mange raskt og skape engasjement) og de negative sidene (engasjement i negativ retning og uhensiktsmessig utlevering av personlige meninger).

3. Informasjonssikkerhet

Den tekniske IKT-sikkerheten ved behandlingen ivaretas som hovedregel av leverandøren av SoMe. Kommunen har likevel et ansvar for å forsikre seg om at leverandøren har evne og vilje til å sørge for den informasjonssikkerheten som er påkrevd etter personvernregelverket.

Kommunen bør spørre etter referanser til leverandørens forpliktelser angående organisering, fysisk og miljømessig sikring, opplæring, screening og disiplinærtiltak overfor ansatte, testing, tilgangskontroll, kommunikasjonssikkerhet, sårbarhets- håndtering og håndtering av sikkerhetshendelser. Leverandører som ikke kan ivareta og dokumentere tilstrekkelig informasjonssikkerhet bør kommunen avstå fra å inngå avtale med.

Kommunen skal ivareta informasjonssikkerheten for sin egen behandling, særlig gjennom opplæring av

ansatte, samt tilgangsstyring når det gjelder muligheten for å administrere sidene.

I store plattformer som Facebook, Tik Tok, Twitter med mer vil det kunne være vanskelig for kommunen til å inngå gjensidige avtale, eller kunne kommunisere med leverandøren sosiale media plattformen. Som tidligere nevnt, kan man som en tommelfingerregel si at kommunen bør være svært påpasselig med å ta i bruk sosiale media hvis informasjon som skal kommuniseres ikke kan vurderes under kategorien ren informasjonsvirksomhet.

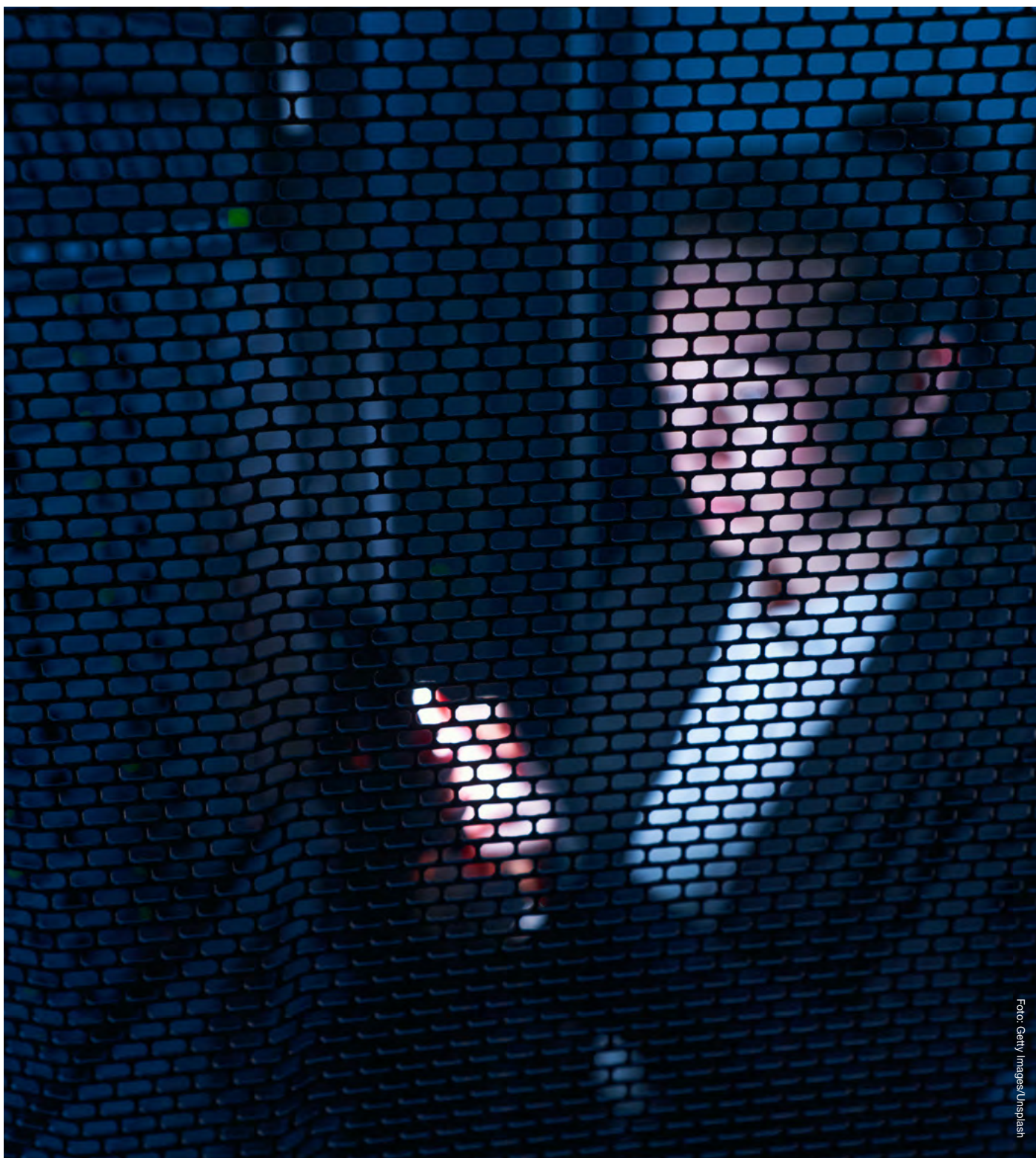

Foto: Getty Images/Unsplash

4. Ansvarsforhold

Med ansvarsforhold mener vi hvilke aktører som er involvert i behandlingen av personopplysninger og hvordan ansvarsforholdene er når det gjelder etterlevelse av personvernregelverket. Relevant informasjon her er hvilke kilder man har til informasjonen som behandles, hvem som er mottagere av informasjonen og hvem som er behandlingsansvarlig.

4.1 Felles ansvar

Vi legger til grunn i denne veiledningen at kommune og leverandøren av sosiale medier har felles behandlingsansvar. Dette er i tråd med praksis fra EU-domstolen.

Felles behandlingsansvar oppstår når to eller flere behandlingsansvarlige «i fellesskap fastsetter formålene med og midlene for behandlingene». Personvernforordningen fastsetter videre at de felles behandlingsansvarlige skal fastsette sine respektive ansvar for å oppfylle forordningen i en «ordning» seg imellom. Det er ingen formkrav til ordningen, men det er vektlagt at det er rettighetene knyttet til informasjon og innsyn som skal ha primærfokus.

Personvernrådet (EDPB) har presisert at begge de behandlingsansvarlige har et overordnet ansvar for behandlingen i sin helhet, selv om de har fordelt ansvaret seg imellom i en ordning. EU-domstolen har uttalt at felles behandlingsansvar mellom to aktører ikke fører til at den ene aktøren også blir ansvarlig for forutgående eller etterfølgende behandling som den andre aktøren alene øver innflytelse på eller har ansvaret for.

På bakgrunn av det ovennevnte anbefaler vi at hver kommune gjør en konkret vurdering av ansvarsforholdene utfra en beskrivelse av behandlingsaktiviteten(e) som kommunen og SoMe får felles behandlingsansvar for.

Felles behandlingsansvar krever at den enkelte kommune må være aktiv og forsøke å finne ut av og kartlegge hvordan leverandørene skal bruke de innsamlede personopplysningene, selv om dette kan være svært utfordrende i praksis. Det er ofte snakk om store internasjonale aktører som står bak de ulike sosiale mediene, noe som gjør det vanskelig å oppnå kontakt og få den informasjonen man trenger. For å oppfylle kravene som stilles til kommunen som behandlingsansvarlig, bør kommunen kartlegge hvordan personopplysningene sikres, hva leverandøren gjør for å etterleve og ivareta personvernprinsippene, og hvordan den enkelte registrertes rettigheter og friheter ivaretas av leverandøren.

4.2 Ordning ved felles behandlingsansvar

Personvernforordningen art. 26 fastslår altså at det skal være på plass «en ordning» mellom partene ved felles behandlingsansvar. Spørsmålet er hva denne ordningen må bestå i.

For det første er det ingen formkrav til ordningen. Det er altså ikke et krav om at dette skal være en skriftlig, fremforhandlet ordning. Videre legges det spesielt vekt på pliktene som omhandler åpenhet – altså informasjon og innsyn.

Kommunen kan legge til grunn at det viktigste med ordningen som skal være på plass er at de registrerte får den informasjonen de trenger og i et format som er lett tilgjengelig og forståelig. Det viktigste er altså at de får informasjonen, ikke hvem de får den fra.

Når kommunen velger å ta i bruk SoMe som innebærer et felles ansvar, så anbefaler vi at kommunen tar et større ansvar enn dens andel i tjenesten skulle tilsi. Det kan for eksempel bety at kommunen tar et større ansvar for informasjonsplikten, og at man strekker seg langt for å opplyse innbyggere om de problematiske sidene ved SoMe sin forretningsmodell. Det kan også være aktuelt å gi tips til hvordan innbyggere kan tilpasse sin bruk for å redusere risikoen for å bli profilert på en uheldig måte.

4.3 Etiske vurderinger

Tilstedeværelse i sosiale medier kommer som regel med en viss kostnad og kostnaden betaler aktørene i form av brukerdata. De etiske spørsmålene knyttet til å være til stede i sosiale medier er i de senere årene løftet opp av flere forskere. Cambridge Analytica skandalen bidro til å få frem utfordringsbildet for folk flest. Cambridge Analytica kombinerte data mining og dataanalyse med strategisk kommunikasjon.² Brukerdataene selskapet samlet inn ble analysert og benyttet til å sende målrettede

valgbudskap til ulike velgergrupper under Donald Trumps valgkampanje i 2016.

Når kommunen vurderer å bli en aktør i sosiale medier, må en være bevisst på utfordringene og foreta en etisk vurdering av de ulike dilemmaene som oppstår ved eventuell tilstedeværelse i sosiale medier og alternativt om man skal la være. Dersom kommunen beslutter at en ønsker å være til stede på sosiale media-plattformer, bør kommunen også gjøre en vurdering av hvilke aktiviteter en ønsker å fremme på plattformen/bruke plattformen til.

I veilederens vedlegg 3 gis det en innføring i et verktøy for etisk refleksjon som er utviklet av Einar Øverenget og Øyvind Kvalnes. Navigasjonshjulet (Kvalnes, 2020, s. 58) guider oss gjennom en etisk refleksjonsprosess innenfor seks ulike tema med tilhørende spørsmål. Står vi overfor et valg mellom mulige handlingsalternativer vil disse temaene og spørsmålene hjelpe oss til å foreta en beslutning basert på en saklig begrunnelse.

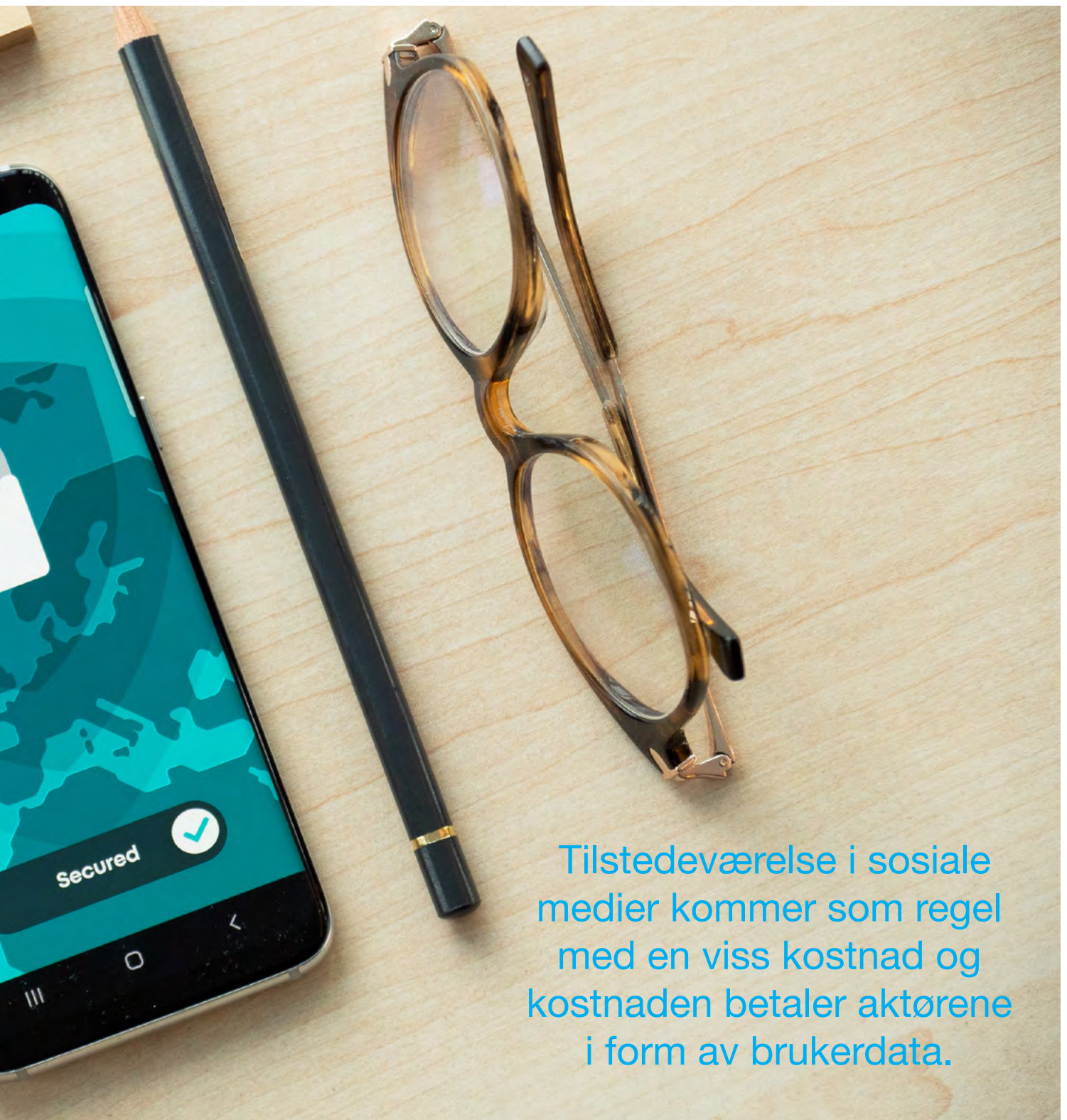
I boken «Digital Dilemmas Dilemmas – Exploring Social Media Ethics in Organizations» har Kvalnes (2020) identifisert fem typiske dilemmaer som oppstår ved tilstedeværelse i sosiale medier.³ I vedlegget finnes også en tabell med en oversikt over de fem dilemmaene.

² [Cambridge Analytica - Wikipedia](#)

³ Kvalnes, Ø. (2020). [Digital Dilemmas, Exploring Social Media Ethics in Organizations. Palgrave MacMillan.](#)

Foto: Dan Nelson

Tilstedeværelse i sosiale medier kommer som regel med en viss kostnad og kostnaden betaler aktørene i form av brukerdata.

5. Behandlingsgrunnlag

Personvernforordningen art. 6 nr. 1 fastslår at det kreves et behandlingsgrunnlag for at behandling av personopplysninger skal være lovlig. Riktig behandlingsgrunnlag må være på plass før behandlingen starter.

Når det gjelder kommunes bruk av SoMe, finnes det flere aktuelle behandlingsgrunnlag for bruk av SoMe. Bruken av disse behandlingsgrunnlagene vil være avhengig av hvilken rolle kommune har i kommunikasjon gjennom SoMe. Hvis kommunen bruker SoMe i utøvelse av offentlig myndighet kan personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e være aktuelle å bruke. Denne bestemmelsen slår fast at behandlingen av personopplysninger er lovlig dersom *behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt*. Dersom kommunen planlegger å bruke SoMe i en annen rolle enn som myndighetsorgan, kan personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav f brukes som behandlingsgrunnlag. Et viktig poeng er at dette behandlingsgrunnlaget ikke kan benyttes på behandling som utføres av offentlige myndigheter som ledd i utførelsen av deres oppgaver.⁴ Forskjellen mellom disse behandlingsgrunnlagene forklares i punktet under.

5.1 Berettiget interesse

Et av behandlingsgrunnlagene kommunen kan bruke for behandling av personopplysninger i SoMe er personvernforordningen art. 6 nummer. 1 bok-

stav f – nødvendig for å ivareta legitime interesser. For å kunne legge dette behandlingsgrunnlaget til grunn må tre vilkår være oppfylt. Kommunen må ha en saklig berettiget interesse, behandlingen må være nødvendig for å oppnå formålet knyttet til den berettigede interessen, og den berettigede interessen må veie tyngre enn de registrertes rett til personvern.

Når det gjelder hvilke momenter som kan legges til grunn i en vurdering av om de nevnte vilkårene er oppfylt, se [veiledning fra Datatilsynet](#).

Å balansere interessen kommunen har i å behandle personopplysningene mot de registrertes personopplysningsvern er en konkret avveining som hver kommune må gjøre. Noen fellestrekk kan likevel nevnes:

- Kommunens berettigede interesse består i å nå ut med relevant informasjon til innbyggerne, samt å skape engasjement i lokalmiljøene knyttet til leveranse av tjenester og demokratiske prosesser.
- Det unike med SoMe er evnen til å skape engasjement og sørge for stor rekkevidde.

- Kommunen har en informasjonsplikt som går ut over det å passivt tilgjengeliggjøre informasjon.
- Kommunen skal legge til rette for lokaldemokrati og skape samfunnsengasjement med aktiv innbyggerdeltagelse.
- SoMe skal ikke være en eksklusiv kanal, men del av kommunenes helhetlige kommunikasjonsstrategi
- Personopplysningene behandles ikke for kommersielle hensyn

Det kan problematiseres hvorvidt kommunen kan anvende «berettiget interesse» som rettslig grunnlaget da det følger av forordningen at dette grunnlaget ikke får anvendelse på en behandling som *utføres av offentlige myndigheter som ledd i utførelsen av deres oppgaver.*

Når kommunen velger kommunikasjonsplattformer for å nå innbyggere med informasjon, er dette på basis av kommunikasjonsstrategien sin, og ikke som ledd i utøvelse av myndighet. På denne bakgrunn mener KS at nevnte unntak ikke gjelder, og

at kommunen følgelig kan basere seg på en interesseavveining.

5.2 Utøvelse av offentlig myndighet

Et annet aktuelt behandlingsgrunnlag for virksomheter som vil ta i bruk SoMe kan være personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e. Denne bestemmelsen slår fast at behandlingen av personopplysninger er lovlig dersom *behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt.* Det må med andre ord først gjøres en vurdering av om behandlingen av personopplysninger i sosiale medier er nødvendig for å utføre en oppgave i allmenhetens interesse, eller om behandlingen kan anses som utøvelse av offentlig myndighet.

Hoveddelen av kommunes aktiviteter må kunne anses som offentlig myndighetsutøvelse, men det er likevel ikke slik at alle kommunale aktiviteter er

⁴GDPR art. 6 nr. 1 andre ledd fastslår at GDPR art. 6 nr. 1 bokstav f *ikke* kan benyttes av virksomhetene dersom *behandlingen er å anse som offentlig myndighetsutøvelse.*

Det kan tenkes at det å kommunisere med innbyggere gjennom sosiale medier er i allmenhetens interesse.

å anses som offentlig myndighet. Et eksempel på dette er rollen som arbeidsgiver. I arbeidsgiverrollen utøver ikke kommunen offentlig myndighet, og denne bestemmelsen kan følgelig ikke benyttes som behandlingsgrunnlag.

Hva som er i allmenhetens interesse, er ikke nødvendigvis det samme som det den offentlige virksomheten er pålagt å gjøre. Det kan tenkes at det å kommunisere med innbyggere gjennom sosiale medier vil kunne være i allmenhetens interesse.

Det er viktig å være oppmerksom på at å vise til personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e som behandlingsgrunnlag ikke er tilstrekkelig. Det følger av personvernforordningen art. 6 nr. 3 at det kreves et supplerende rettsgrunnlag for å kunne bruke art. 6 nr. 1 bokstav e. Det innebærer at dersom virksomhetene mener at behandlingen er i allmenhetens interesse eller innebærer utøvelse av offentlig myndighet, så må virksomheten ha hjemmel i en annen lovbestemmelse for å kunne bruke dette behandlingsgrunnlaget.

Kommunen må selv finne frem til et supplerende rettsgrunnlag dersom de mener at personvernforordningen art. 6 nr.1 bokstav e er passende, men den juridiske vurderingen fra Oslo kommune gir noen pekepinner. Det er likevel viktig å understreke

at kommunene bør være varsomme med å legge til grunn utøvelse av offentlig myndighet som behandlingsgrunnlag ved bruk av sosiale medier. Og dersom dette alternativet legges til grunn er det viktig at det supplerende rettsgrunnlaget er tydelig nok til å begrunne behandlingen.

5.3 Forholdet til annet relevant regelverk

I tillegg til personvernregelverket er det også andre regelverk som er relevante for virksomhetene ved bruk av sosiale medier som kommunikasjonskanal.

Alle kommunale virksomheter er underlagt en arkivplikt etter arkivlova. Dette innebærer i praksis at dokumenter som er arkivverdige skal journalføres i henhold til virksomhetens rutiner. Den enkelte virksomhet må vurdere om og hvordan kommunikasjonen i sosiale medier skal arkiveres.

Dersom noe av innholdet som skapes i sosiale medier er arkivverdig og skal journalføres, er dette innholdet også som utgangspunkt å anse som et offentlig saksdokument som det kan gis innsyn i etter bestemmelsene i offentleglova.

Dersom kommunikasjonen som skjer i sosiale medier er å anse som saksbehandling, vil også forvaltningslovens regler gjelde for denne kommunikasjonen.

Foto: Jonas Laupe

6. Overføring til utlandet

De fleste aktørene som står bak ulike sosiale medier er utenlandske, og ofte amerikanske eller kinesiske. Dette utløser flere personvernrettslige problemstillinger.

Dersom aktøren bak det aktuelle sosiale mediet virksomheten vurderer å ta i bruk, tilhører et land utenfor EU/EØS som ikke er på EUs liste over godkjente land, må kommunen ha et gyldig overføringsgrunnlag. Kravet om gyldig overføringsgrunnlag kommer i tillegg til kravet om at kommunen må ha et behandlingsgrunnlag som nevnt under kap. 4. Kommunen bør også forsikre seg om at det ikke finnes lover og praksis i tredjelandet som til tross for et gyldig overføringsgrunnlag vil føre til et lavere beskyttelsesnivå i praksis. Det er også et krav om at det iverksettes ytterligere tiltak og at det gis nødvendige garantier for å sikre samme beskyttelsesnivået for personopplysningene som i EU/EØS.

Det kreves en ekstra vurdering av om overføringen er forholdsmessig dersom landet opplysningene blir overført til i tillegg har regelverk som muliggjør behandling av personopplysninger til formål som er vanskelig for den registrerte å forutsi.

Enkelte forhold knyttet til overføring til tredjeland avventer ytterligere avklaring både nasjonalt og i EU/EØS sammenheng. Datatilsynet har delt sine vurderinger knyttet til overføring av personopplysninger til tredjeland utenfor EU/EØS området. KS anbefaler at kommunal sektor følger med på utviklingen innenfor dette området.

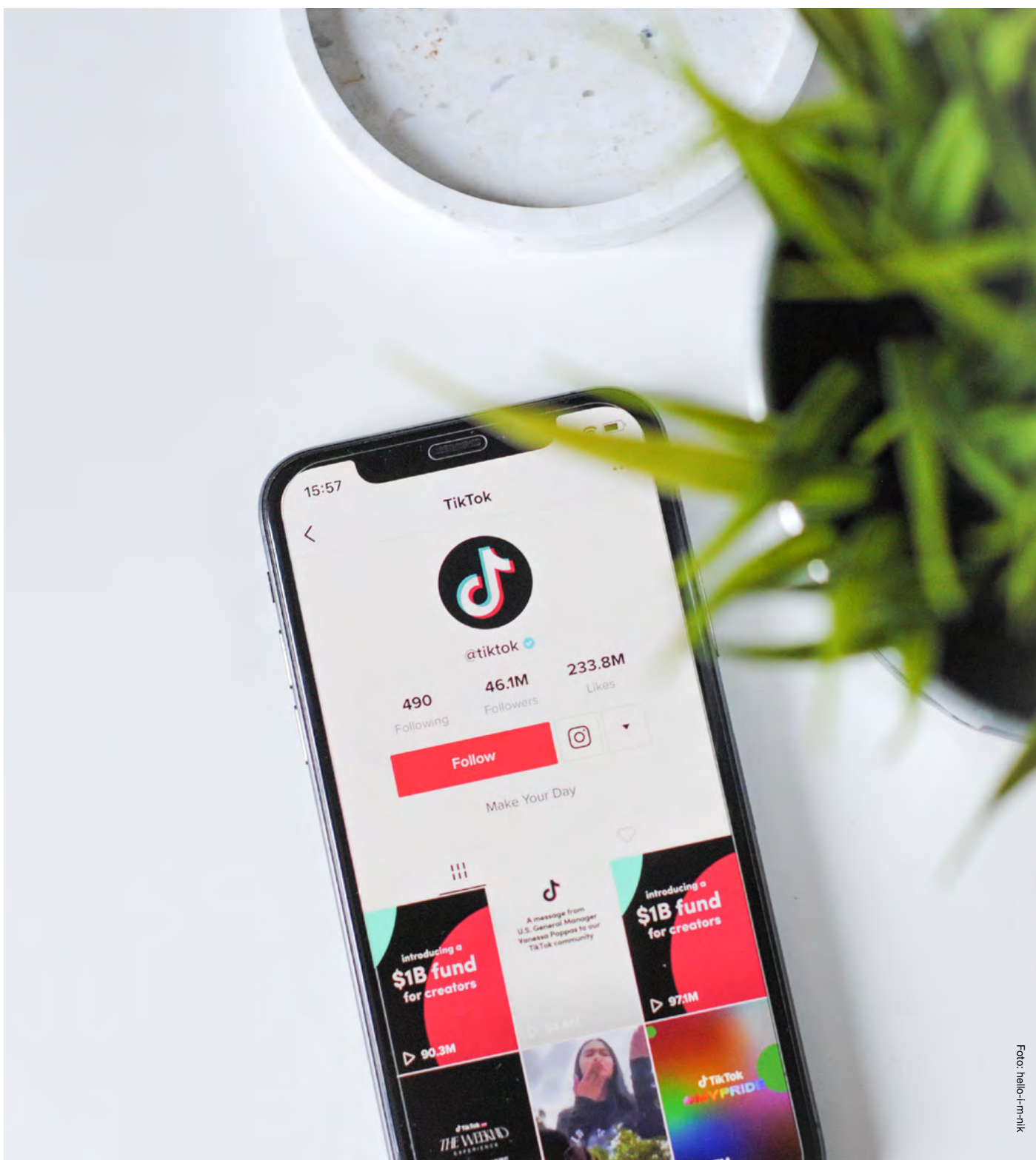
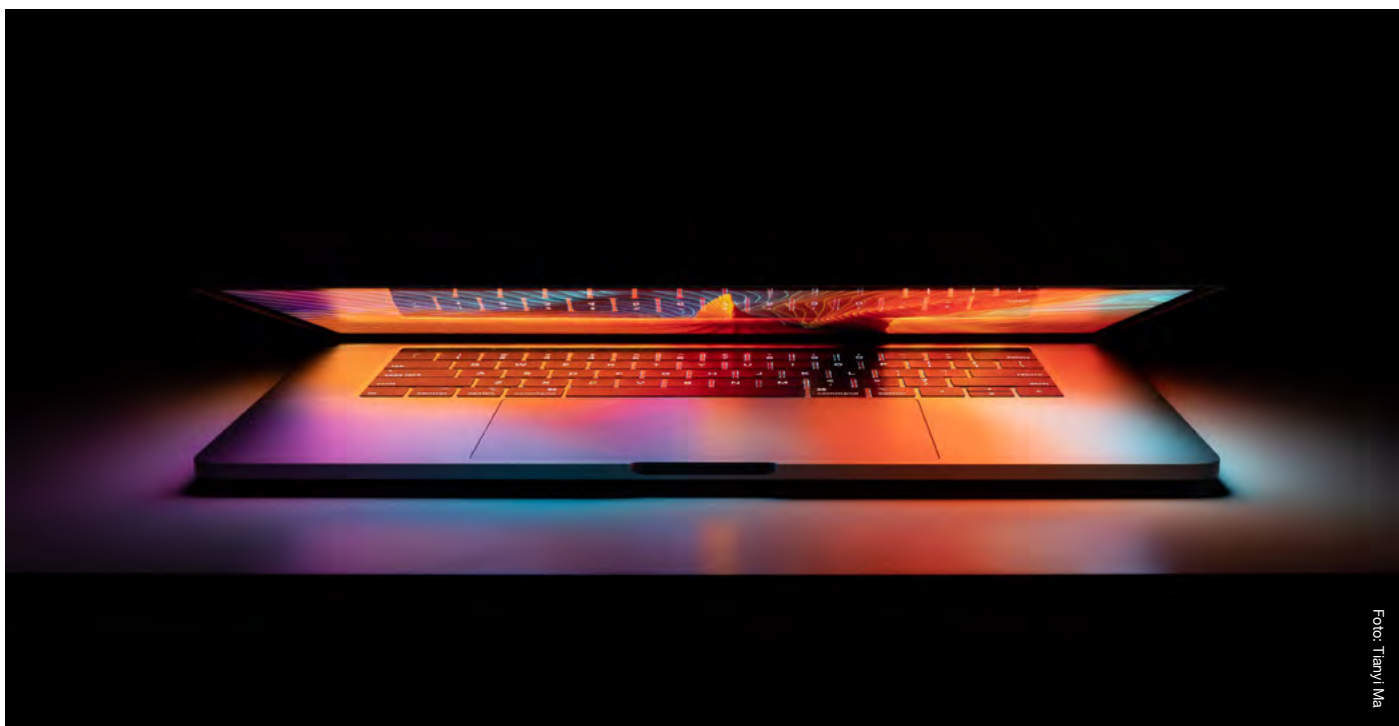

Foto: hello+in+tik

7. Risiko for de registreres rettigheter og friheter

I en vurdering av personvernkonsekvenser er målet å redusere risikoen for at de registrerte ikke skal få ivaretatt sine rettigheter og friheter etter personvernregelverket.

Vi bør ha som mål at de som velger å interagere med kommunen på SoMe i så stor grad som mulig skal ha innflytelse på hvordan egne personopplysninger behandles (medbestemmelse), og at de får tilgang til nok informasjon om behandlingen til å kunne innrette seg slik de ønsker (åpenhet). Slik bør den måten kommunen tar i bruk et SoMe være forutsigbar og underbygge tillit.

I tabellen under finner dere noen iboende risikoer ved bruk av SoMe og forslag til tiltak for å redusere risiko. Tabellen nedenfor er ikke en uttømmende oversikt over risiko knyttet til bruk av sosiale medier, men er ment kun som eksempler.

Personvern mål	Risiko	Momenter	Tiltak
Medbestemmelse	<p>Utfordrende å få tilgang til informasjonen om hvordan SoMes algoritmer fungerer.</p> <p>Utfordrende å kommunisere tydelig og forståelig om hvordan algoritmene fungerer.</p>	<p>Utfordrende å kommunisere tydelig og forståelig om hvordan algoritmene fungerer.</p>	
Åpenhet	<p>Lite kjennskap til SoMe og forretningsmodellene deres.</p> <p>Enkelte typer tema som omtales kan føre til at enkeltpersoner utleverer sensitive personopplysninger i kommentarfelt.</p>	<p>Noen SoMe er mer innrettet mot målrettet annonsering enn andre.</p> <p>Rett beredskap for ulike type innhold.</p>	<p>Kommunen kan ta mer av ansvaret for å informere innbyggere sine om de underliggende risikoene ved å bruke SoMe.</p> <p>Bevissthet omkring hvilke tema det publiseres informasjon om.</p> <p>Ressurser for å moderere kommentarfelt eller slå av kommentarfunksjonalitet. Kategorisere innhold etter A, B, C poster, hvor kategori A krever full beredskap og rask respons. Kategori B er normal tematikk og har normal beredskap/oppfølging. Kategori C krever ingen oppfølging.</p>
Ansvarlighet /Tillit	<p>Liten kontroll med innholdet på kommunens sider.</p> <p>Liten kontroll med omfanget av personopplysninger som blir utlevert til leverandør av SoMe.</p>	<p>Muligheter for å minimere innsamlingen av personopplysninger.</p> <p>Særlig funksjonalitet utviklet for å identifisere kommunikasjonsløp og lage målrettet annonsering</p>	<p>Sentral redaksjon som kan jobbe med alt fra strategi, konseptplaner, rutiner og kursing.</p> <p>Følge opp og få et samarbeid med alle redaktører for SoMe i regi av kommunen.</p> <p>Kommunen må gjøre en konkret vurdering av hvilken funksjonalitet i SoMe som tas i bruk.</p> <p>Aktivt redusere innsamling av informasjon om enkeltpersoners bruk og interagering med SoMe.</p>

8. Prosess og forankring i ledelsen

Utarbeidelsen av en vurdering av personvernkonsekvenser bør gjøres av en gruppe som er satt sammen av personer med ulik fagbakgrunn. Når det gjelder SoMe vil en sentral fagbakgrunn være den/de som kan kommunikasjonsfaget. Gode støttespillere er personer med kunnskap om informasjonssikkerhet og personvern.

En vurdering av personvernkonsekvenser og konklusjonen skal forankres i ledelsen. Ledelsen skal avgjøre hvorvidt de valgte tiltakene, restrisikoen og eventuell handlingsplan er akseptabel. Det er en del av ansvarlighetsprinsippet og dokumentasjonsplikten at vurderingene som er gjort og ledelsens gjennomgang blir dokumentert.

Ledelsen beslutter og begrunner et av de følgende alternativene:

1. Godkjenning

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger er godkjent.

[Kommunen kan ta i bruk SoMe.](#)

2. Betinget godkjenning

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger godkjennes under forutsetning av følgende forbedringer ... (beskriv forutsetningene).

[Revidert vurdering av personvernkonsekvenser skal legges frem for ledelsen på nytt.](#)

3. Ikke godkjent

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger godkjennes ikke.

[Kommunen kan ikke ta i bruk SoMe.](#)

Dersom en vurdering av personvernkonsekvenser behandles i ledergruppen mer enn én gang, risikoen fremdeles er høy og viljen til å ta i bruk SoMe fremdeles er stor, må kommunen anmode Datatilsynet om forhåndsdrøftelse. Kommunen må i så fall dokumentere at den ikke greier å gjøre risikoen lavere. Det er ledelsen som tar beslutningen om å anmode Datatilsynet om forhåndsdrøftelse.

Vi legger til grunn at forankring av vurderingen av personvernkonsekvenser i ledelsen er en forutsetning for at bruken av SoMe kan skje lovlig.

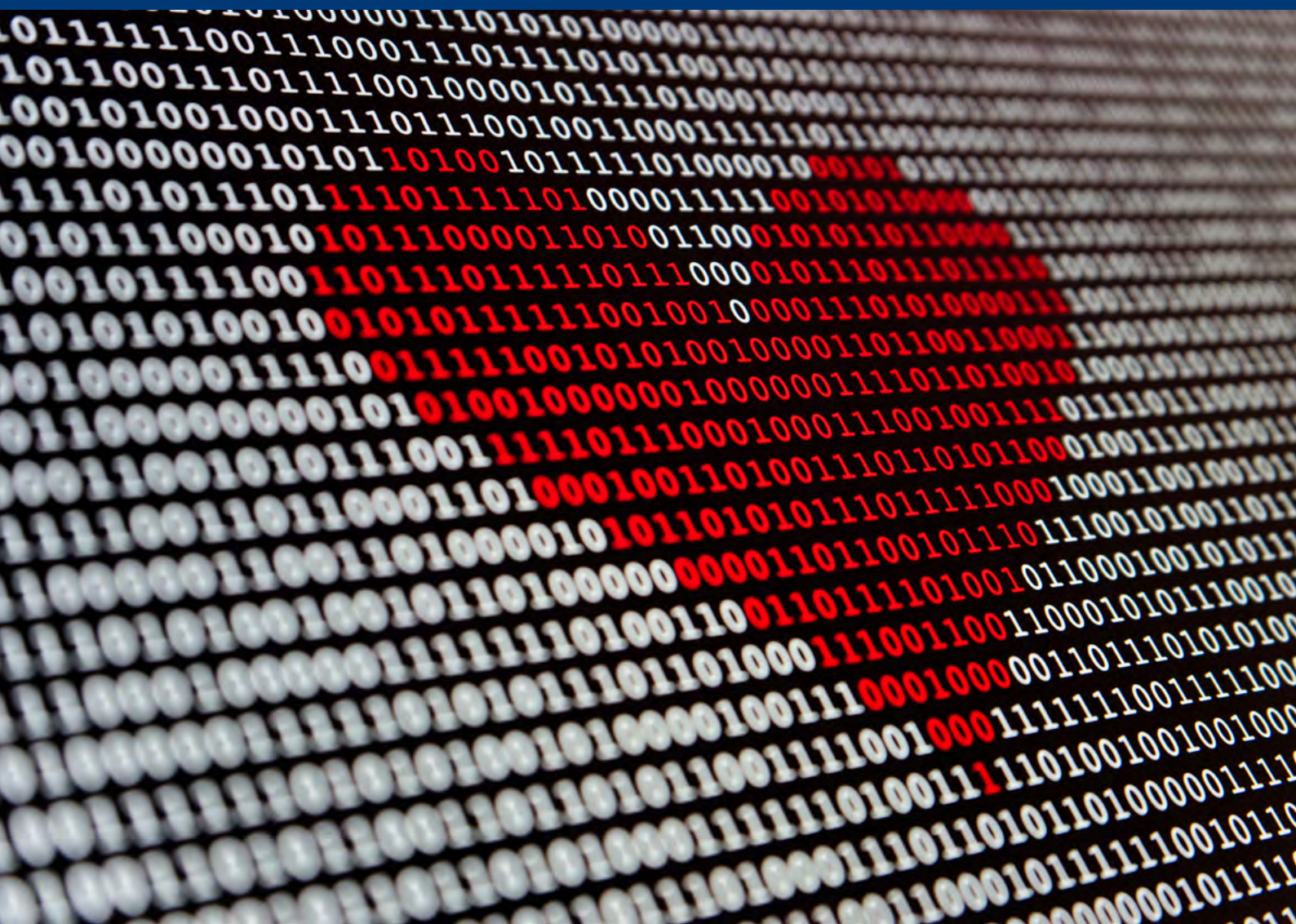
En vurdering av
personvernkonsekvenser
og konklusjonen skal forankres
i ledelsen. Ledelsen skal avgjøre
hvorvidt de valgte tiltakene,
restrisikoen og eventuell
handlingsplan er akseptabel.

Vedlegg

Postadresse: KS
Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00

ks@ks.no
www.ks.no

Rapportering om timeleveransen til kontrollutvalget - 2022

Dette notatet er en orientering til kontrollutvalget om timeleveransen i 2022, og om hva leveransen skal inneholde.

Timebudsjett og -regnskap

Konsek Trøndelag har årlige timebudsjett for timeleveransen til hvert av kontrollutvalgene. Timebudsjettet er et anslag for hvor mange timer vi regner med å levere i et normalt driftsår. Selskapets medarbeidere fører regnskap for hva de bruker arbeidstiden til, dermed er det mulig å holde oversikt over timeleveransen for det enkelte kontrollutvalg. For 2022 ser regnskapet slik ut:

Timebudsjett og leveranse i 2022:

År	Timebudsjett	Timeregnskap	Avvik i timer	Avvik i prosent
2022	224 timer	171 timer	-53 timer	-24 %

Hvorfor er det avvik mellom timebudsjett og -leveranse?

Avvik mellom de budsjetterte timene og den faktiske timeleveransen kan ha mange forklaringer. Timebudsjettet er et anslag for tidsbruken ved ordinær drift. Noen år behandler kontrollutvalget saker som krever at sekretariatet bruker ekstra ressurser, dermed blir leveransen større enn forventet. Hvis utvalget har en erfaren sekretær, så kan det forklare at vi bruker færre timer enn budsjettert, mens nyansatte som regel bruker flere timer enn budsjettert. Kontrollutvalgets aktivitetsnivå spiller også inn på ressursbruken. Høyt aktivitetsnivået krever større innsats fra sekretariatet, mens lavt aktivitetsnivå reduserer vår tidsbruk. Aktivitetsnivået kan variere fra år til år og mellom valgperiodene.

Konsekvenser ved avvik fra budsjett

I leveranseavtalen mellom kommunen og Konsek Trøndelag er det et uttalt mål at timebudsjett og -leveranse skal være tilnærmet like over en fireårsperiode. Ifølge avtalen skal ikke Konsek Trøndelag kreve ekstra honorar hvis leveransen overstiger budsjettet ett år. Vi skal heller ikke redusere kommunens honorar ved for lav leveranse. Hvis avviket varer over et lengre tidsrom, kan det være aktuelt å gjøre justeringer, slik at det blir samsvar mellom budsjett og leveranse.

Leveranseavtalen gir fleksibilitet og forutsigbarhet

Leveranseavtalen sikrer at kontrollutvalget får levert tjenestene det har behov for, selv om behovet noen år er vesentlig høyere enn timebudsjettet. Avtalen gir også Konsek Trøndelagforutsigbare rammer. Som offentlig arbeidsgiver med kun faste ansatte, er selskapet nødt til å ha forutsigbar økonomi, selv i år der etterspørselen etter våre tjenester er lavere eller høyere enn forventet. Selv om noen kommuner får lavere leveranse et år, vil andre få høyere leveranse. Som regel leverer selskapets medarbeidere flere timer

enn det samlede timebudsjettet. 2022 var et unntak i så måte, da vi hadde høyere sykefravær enn vanlig.

Hva kan kontrollutvalgene forvente av oss?

Vi er kontrollutvalgenes administrasjon og utfører alle arbeidsoppgaver som er nødvendig for at utvalgene skal fungere: Vi gjør alt administrativt arbeid i forbindelse med møteplanlegging og møteavvikling. Vi utreder sakene som skal behandles i kontrollutvalget, gir råd om hvordan de skal håndteres og følger opp utvalgets vedtak. Vi driver folkevalgtopplæring og koordinerer kontrollutvalgets arbeid med de statlige tilsynene.

Medarbeiderne i Konsek Trøndelag har bred kompetanse, blant annet innenfor økonomi og administrasjon, jus og samfunnsvitenskap. Vi har oversikt over lov- og regelverk som er viktig for kontrollutvalgene. Selskapet har dessuten to jurister som bistår i saker som krever juridisk kompetanse. Hver medarbeider skal være oppdatert på viktige politiske saker i kommunen, på kommunale planer og retningslinjer og følge kommunen i lokale medier. I sum mener vi at dette gir kontrollutvalgene et godt tjenestetilbud.

Vi orienterer om timeleveransen årlig.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Torbjørn Berglann
daglig leder

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Jorunn Sund

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

06/23

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/39 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

07/23

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/39 - 5

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 24.01.2023, godkjennes.

Saksopplysninger

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Grong kommune

Arkivsak: 23/39
Møtedato/tid: 24.01.2023 kl. 09:00
Møtested: Kommunehuset – møterom 2

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Jorunn Sund på telefon 959 85 828, eller e-post: jorunn.sund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 18.01.2023

Vigdis Linmo (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Jorunn Sund
førstekonsulent
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/23	Bestilling av forvaltningsrevisjon driftsøkonomi, driftseffektivitet
02/23	Kontrollutvalgets årsrapport 2022
03/23	Mottatt henvendelse til kontrollutvalget
04/23	Planlegge virksomhetsbesøk ved Grong barne- og ungdomsskole og kulturbygget (kuben)
05/23	Referater
06/23	Eventuelt
07/23	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Bestilling av forvaltningsrevisjon driftsøkonomi, driftseffektivitet

Behandles i utvalg
Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato
24.01.2023

Saknr
01/23

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-217, TI-&58
Arkivsaknr 22/282 - 2

Forslag til vedtak

- 1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon 2020–2023. Bestiller en forvaltningsrevisjon i Grong kommune.**
- 2. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1.03.2023.**
- 3. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.**

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret har gjennom utarbeidelsen og vedtak av plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2024 for Grong kommune, lagt premissene for forvaltningsrevisjonsarbeidet.

Det legges opp til at kontrollutvalgets møte benyttes til drøfting på tema og fastsetting av problemstillinger som skal legges til grunn for bestilling av forvaltningsrapport. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1.03.2023. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Leidulf Skarbø fra Revisjon Midt Norge SA bistår kontrollutvalget for å diskutere tema driftsøkonomi / driftseffektivitet.

vurdering

Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1.03.2023.
Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Kontrollutvalgets årsrapport 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

02/23

Saksbehandler Jorunn Sund**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 20/7 - 5

Forslag til vedtak

1. Det framlagte forslaget til Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 vedtas.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 til orientering

Vedlegg

Årsrapport 2022

Saksliste for kontrollutvalget 2022

Saksopplysninger

I følge kommunelovens § 22-1 har kommunestyret det øverste ansvar for å kontrollere kommunens virksomhet. Til å forestå den løpende kontroll på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. kommuneloven § 23-1.

Kontrollutvalget har hatt den praksis at forhold som kontrollinstansen avdekker, løses på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis resulterer i rapporter til kommunestyret. Men det som oversendes kommunestyre skal legges frem for kommunestyre, dette kan ikke velges bort eller diskuteres.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil derfor være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året og er således viktig informasjon til kommunestyret om det tilsyn utvalget utøver på kommunestyrets vegne. Alle møteinnkallinger med saksdokumenter er sendt ordfører og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Ut fra tidligere praksis er det også for 2022 utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2022.

Konklusjon

Årsrapporten anbefales oversendt kommunestyret med forslag om at kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2022 til orientering.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets årsmelding 2022

Grong kommune

Innholdsfortegnelse

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2022	3
1.2 Reglement for kontrollutvalget	3
1.3 Rammer for utvalgets arbeid	3
1.4 Kontrollutvalgets ressurser	4
2. Lovpålagte oppgaver	4
2.1 Regnskapsrevisjon	4
2.2 Forvaltningsrevisjon	5
2.3 Eierskapskontroll	5
2.4 Påse-ansvar overfor revisor	6
3. Annet arbeid i utvalget	6
3.1 Møter	6
3.2 Saker	6
3.3 Opplæring og faglig samarbeid	6
4. Avslutning	6
5. Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022	7

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret¹. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2022

Medlemmer		Varamedlemmer (i henhold til liste)
Vigdis Lindmo	Leder	Jonas Vie
Ottar Egil Heia	Nestleder	Laila Domås
ElenLeksås	Medlem	
Ola Marius Amdal	Medlem	
Ivar Grong	Medlem	

Kommunestyrets representant i kontrollutvalget er Ottar Egil Heia

Kontrollutvalget størrelse og representasjon i kommunestyret er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivaretatt

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt kommunestyret².

Kommunestyret³ har åpnet for at kontrollutvalgets møter også kan gjennomføres som fjernmøter i spesielle tilfeller. Dette avgjøres av kontrollutvalgets leder.

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

¹ Jf. kommuneloven § 23.1

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, der kommunene er en av deltagerne/eierne sammen med 28⁴ andre kommuner og fylkeskommunen.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.4.2 Revisjon

Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen har avtale om levering av samtlige revisjonstjenester der.

1.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Budsjettet for kontrollutvalget 2022 var på kr. 95 700 -

Budsjettkontroll pr. 01.08.2022. Regnskap kr. 19 065.-

Til disposisjon fra 01.08. 2022 kr. 76 635.-

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse er lagt fram for formannskapet og inngikk som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet for 2022. Kontrollutvalget vedtok vedlagte uttalelse om

⁴ 32 deltagere/eiere fra 1. januar 2021

årsregnskap og årsberetning 2022. Kontrollutvalget hadde ikke merknader til årsregnskapet og årsberetningen for 2021 og anbefalte at de ble godkjent slik det forelå.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Det er gjennomført og vedtatt risiko- og vesentligvurdering i 2020.

Kommunestyret har godkjente følgende områder/tema for forvaltningsrevisjoner i 2020 - 2024:

- offentlige anskaffelser
- teknisk drift
- oppvekst
- driftsøkonomi, driftseffektivitet

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget sak 21/22 i møte 15.12.2022. Bestilling av forvaltningsrevisjon. Kommunens økonomi har stor betydning for kommunens tjenesteproduksjon. Forvaltningsrevisjon driftsøkonomi, driftseffektivitet i Grong kommune er aktuell og diskuteres som revisjonstema.

2.2.1 forvaltningsrevisjon offentlige anskaffelser – levert 15.12. 2022.

2.2.2 deltagelse forvaltningsrevisjon IKT Indre Namdal IKS – levert 14.02.2022.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier av blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket.

Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivaretatt og at eierstyringen er god.

Nytt i [kommuneloven for 2021](#) er bl.a. § 23 – 6. kontrollutvalget har rett til å varsles, være til stede i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer. Kommunen varsler kontrollutvalget om møter i generalforsamlinger og representantskap osv.

Kommunestyrets vedtak av plan for eierskapskontroll 2020-2024

- a. Grong Eiendom AS
- b. IKT Indre Namdal IKS
- c. Namdal Rehabilitering IKS

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planen i planperioden.

2.3.1 deltagelse i eierskapskontroll IKT Indre Namdal IKS – levert 14.02.2022.

2.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2022 avholdt 4 møter og behandlet 26 saker, 6 av sakene gikk videre til kommunestyret for endelig behandling.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens del 7 (§ 23-1 t.o.m. § 23-7) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget har rettet en henvendelse til Grong kommune om å følge bestemmelsene i kommuneloven kapittel 11. – 11.2 – 11.5 - Møte og møteoffentlighet.

Kommunedirektøren har informert kontrollutvalget i 2022:

- Budsjettprosess / økonomi.
- Covid situasjonen i kommunen.
- Eierskapsmelding

Nytt i kommuneloven § 23–6. for 2021 er at kontrollutvalget har rett til å varsles, være til stede i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer. Administrasjonen oppgir kontrollutvalgets leder i Grong Vigdis Lindmo vigdis.linmo@ntebb.no som kontaktperson og post@konsek.no

3.3 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn.

4. Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger åpent på sekretariatets hjemmesider: www.konsek.no/grong/
Som vedlegg 5. Behandlet saker i kontrollutvalget i 2022.

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Grong 09.01.2022
Kontrollutvalget

5. se vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2022

Saksliste kontrollutvalget 2022

12.01.2023 15:34

Møtedato	Sakstittel	Saksnr	
14.02.2022	Orientering fra kommunedirektør	01/22	
14.02.2022	Kontrollutvalgets års- og møteplan 2022	02/22	
14.02.2022	Kontrollutvalgets årsrapport 2021	03/22	
14.02.2022	Revisors uavhengighetserklæring	04/22	
14.02.2022	Revisjonsstrategien for 2021	05/22	
14.02.2022	Referatsaker 14.02.2022	06/22	
14.02.2022	Eventuelt	07/22	
14.02.2022	Godkjenning av møteprotokoll 14.02.2022.	08/22	
14.02.2022	Rapport fra forvaltningsrevisjon og eierskap	09/22	
03.05.2022	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og	10/22	
03.05.2022	Referater	11/22	
03.05.2022	Eventuelt	12/22	
03.05.2022	Godkjenning av møteprotokoll 03.05.2022.	13/22	
27.09.2022	Budsjettkontroll pr. 31.08.2022	14/22	
27.09.2022	Forslag til budsjett 2023 med økonomiplan	15/22	
27.09.2022	Forsinket levering av rapport om offentlige	16/22	
27.09.2022	Referatsaker	17/22	
27.09.2022	Eventuelt	18/22	
27.09.2022	Godkjenning av møteprotokoll 27.09.2022.	19/22	
15.12.2022	Forvaltningsrevisjon offentlig anskaffelser	20/22	
15.12.2022	Bestilling av forvaltningsrevisjon	21/22	
15.12.2022	Kontrollutvalgets års- og møteplan 2023	22/22	
15.12.2022	Referater	23/22	
15.12.2022	Eventuelt	24/22	
15.12.2022	Godkjenning av protokoll fra dagens møte	25/22	
15.12.2022	Revisjonsstrategi - orientering fra revisor	26/22	

Mottatt henvendelse til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

03/23

Saksbehandler Jorunn Sund**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 20/6 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering og ber kommunedirektøren om en skriftlig dokumentasjon på retningslinjer for praktisering og gjennomføring av bo- og driveplikt innen 01.mai 2023.

Vedlegg

Svar på henvendelse til kontrollutvalget

klage til kontrollutvalget konsesjonssak Formo og Duun

Klage til kontrollutvalget konsesjonssak Formo og Duun

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk en henvendelse fra Steinar Sæternes der klagen omhandler kommunens behandling om konsesjon med vilkår for eiendommene Formo nordre 24/3 og Duun 21/2 og 21/7.

Foreløpig svar fra kontrollutvalget er gitt i brev form til Steinar Sæternes den 05.01.2003. se vedlagt brev.

Kontrollutvalget er kommunens kontrollorgan som fører kontroll med forvaltningen, og er ikke et klageorgan, og behandler ikke enkeltsaker.

Kontrollutvalget skal ikke vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer. Det samme gjelder vedtak truffet av administrasjonen, med hjemmel i delegert myndighet.

Kontrollutvalget er pålagt å behandle saker det får seg forelagt fra kommunestyret eller revisor.

Når det gjelder henvendelser fra andre, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører inn under kontrollutvalgets ansvarsområde og om det kan og vil prioritere saken, og på hvilken måte. Saken er sendt våre jurister til vurdering.

Vurdering

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om rutiner for konsesjonssøknader, og eventuelt om eller hvordan kommunen fører tilsyn med slike saker for å sørge for etterlevelse av regelverket. Saken er sendt våre jurister til vurdering.

Kontrollutvalget bør ta kommunedirektørens redegjørelse til orientering. Kommunedirektøren kan bes om en skriftlig dokumentasjon på retningslinjer for praktisering og gjennomføring av bo- og driveplikt innen 01.mai 2023.

Steinar Sæternes
Høgbakkringen 15
7870 Grong

Vår saksbehandler: Jorunn Sund, tlf. 959 85 828
E-post: jorunn.sund@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 20/6-3
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 05.01.2023

Svar på henvendelse til kontrollutvalget

Kontrollutvalgets sekretariat har mottatt brev pr. e-post, datert 05.01.2023, fra Steinar Sæternes vedr. klage på behandling av konsesjonssak Formo/Duun. Kontrollutvalget vil få fremlagt henvendelsen på sitt førstkomende møte som i utgangspunktet er berammet til 24.01.2023.

Kontrollutvalget er kommunens kontrollorgan som fører kontroll med forvaltningen, og er ikke et klageorgan, og behandler ikke enkeltsaker.

Kontrollutvalget skal ikke vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer. Det samme gjelder vedtak truffet av administrasjonen, med hjemmel i delegert myndighet.

Kontrollutvalget er pålagt å behandle saker det får seg forelagt fra kommunestyret eller revisor.

Når det gjelder henvendelser fra andre, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører inn under kontrollutvalgets ansvarsområde og om det kan og vil prioritere saken, og på hvilken måte.

Saken er sendt våre jurister til vurdering.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Jorunn Sund
førstekonsulent

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Steinar Sæternes
Høgbakkringen 15
7870 Grong

Grong 3.1.23

Kontrollutvalget i Grong kommune.

KLAGE PÅ BEHANDLING AV KONSESJONSSAK FORMO/DUUN.

Klagen omhandler kommunens behandling av sak om konsesjon med vilkår for eiendommene Formo nordre 24/3 og Duun 21/2 og 21/7. Feiden mellom Sverre Tyldum og Grong kommune har pågått i mange år. Til slutt har gårdbrukeren anket så mange ganger at Fylkesmannen og Direktoratet meddelte at saken ikke kunne ankes videre. Vedtakene er for lengst rettskraftige, men Grong kommune og Statsforvalteren har ikke satt dem ut i livet. Dette står i motstrid til det andre konsesjonssøkere opplever.

I saksdokumenter datert 30.06.2017 står blant annet følgende: *«Fylkesmannen finner å anføre at en vanskelig kan anse at boplikten på eiendommen Formo nordre kan anses oppfylt ved at De bor på eiendommen Tyldum store som eies av Deres far. Dette blant annet fordi eiendommen Formo nordre og Tyldum store ikke er å anse som en driftsenhet etter jordlovens §12, p.g.a. den store geografiske avstand som er mellom eiendommene (ca. 32 km) og det forhold at eiendommene ligger i forskjellige kommuner»*. I 2019 overtok Sverre Tyldum også Tyldum store. I september 2018 meldte Tyldum flytting til Formo nordre. Han flyttet uten kone og barn, og ingen har sett ham bo på gården. Ca. 2 år senere meldte han flytting til Duun men han blir heller ikke observert som bosatt her. Hele tiden bodde han derimot sammen med kone og barn på Tyldum store. I det vedlagte vedtaket finnes mer om detaljene. Tyldum har med dette vedtaket personlig boplikt på enten Formo nordre eller Duun.

Gjennom årene er det inngitt mange bekymringsmeldinger for manglende dyrevelferd til Mattilsynet. Da Tyldum ikke bebor eiendommene i Grong får ikke dyrene stell / tilsyn mer enn 1 gang pr. dag i strid med dyrevelferdsloven som krever minimum 2. Dyra er også tapere i denne saken.

I Grunnlovens § 98 står følgende: *«Alle er like for loven, intet menneske må utsettes for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling»*. I dette tilfellet blir gardbrukeren særbehandlet. Tyldum sa i media før konsesjonsbehandling at han aldri ville bosette seg i Grong. Kan Høylandet og Grong kommune overprøve eller ignorere vedtak som også er gjort i høyere instans som landbruksdirektøren og direktoratet?

Hvordan Grong kommune og fylket skal føre en god kontroll og likebehandle konsesjonssøkere er nedfelt i rundskriv M-1/ 2021 som omhandler konsesjon, priskontroll og boplikt.

Etter folkeregisterloven § 5-1 (s. 21) er hovedregelen at personer registreres med bosted der vedkommende regelmessig tar sin døgnhvile. Personer som bor skiftevis på 2 eller flere steder, regnes ifølge rundskriv M-1 -2021 som bosatt der de tar sin overveiende døgnhvile i løpet av enhver tolv månedersperiode. Bor eierens familie et annet sted, og familien består av barn i skolepliktig alder, regnes hele familien etter reglene om folkeregistrering som bosatt der resten av familien bor selv om eieren faktisk bor på eiendommen. I forskrift 14. juli 2018 nr. 1201 til folkeregisterloven (folkeregisterforskriften) § 5-1-1 regnes midlertidig opphold med mindre enn 6 måneders varighet ikke som bosetting på oppholdsstedet med mindre oppholdsstedet er personens eneste bostedsmessige tilknytning i dette tidsrom. § 4.8. forteller om brudd på boplikt som er nærmere beskrevet i punkt 10.2.2.

Kontroll og oppfølgingsoppgaver pålegges generelt kommunen og statsforvalteren. Etter den

forpliktelsen har de 2 etatene plikt til å følge med at f.eks. boplikten blir oppfylt. For å lette dette arbeidet har departementet utarbeidet sjekklister som er vedlagt dette rundskriv (M-1 2021). I dette tilfellet gikk erververen ut bredt i media før konsesjonsbehandling og sa at han ikke ville bosette seg i Grong. Selv en slik situasjon gjorde ikke at Grong Kommune og Fylkesmannen og senere Statsforvalteren følte at dette medførte behov for oppfølging. På side 51 er det beskrevet litt om departementets utarbeidete sjekklister. Hadde disse blitt brukt hadde en hatt oversikt.

I § 10.2.2 på s.52 er det beskrevet brudd på lovbestemt boplikt. Landbruksmyndighetene skal undersøke om eieren er bosatt på eiendommen ifølge folkeregistreringa. «Når ettårsfristen er ute skal landbruksmyndigheten undersøke om eieren er registrert bosatt på eiendommen ved å henvende seg til skattekontoret eller ved en eventuell direkte nettilgang til folkeregistret. Kommunen skal avhengig av hva registeropplysningene viser, henvende seg til eieren med forespørsel om vedkommende eier er bosatt på eiendommen. Kommunens oppfølgingsansvar innebærer at den i løpet av 5-årsperioden med lovbestemt boplikt, regelmessig må undersøke om boplikten er overholdt. Dette skjer ved å undersøke om eieren er registrert bosatt på eiendommen». Det er også lett å følge med om eieren skatter til Grong kommune, om barna går på skole her og andre registreringer som er vanlige i samfunnet. I dette tilfellet har ikke eieren gjort noe for å bosette seg i Grong, men er i praksis bosatt på Tyldum store, noe som ikke skal være mulig da momentet er avgjort i klagebehandlinga i 2017. Se vedlegg og tidligere i dette brevet. Kommunen og Statsforvalteren skal føre kontroll med at vilkår som er satt i konsesjonen blir overholdt.

I folkeregisterloven er det ikke begrensninger for offentlig myndighet når det gjelder tilgang til opplysninger om hvem som bebor en eiendom, i § 9-2 omhandler det retting av feil i registeret. Registreringsmyndigheten skal rette registreringen når det foreligger en åpenbar registreringsfeil eller når registreringsgrunnlaget er feil. Registreringsmyndigheten kan om nødvendig kreve politiets bistand til å innhente opplysninger etter denne loven. Som en ser er det mange muligheter til å føre kontroll med om lovene blir fulgt, men det krever at kommune og fylke følger med de personene det gjelder.

Kommunestyrerepresentant Steinar Sæternes hadde 17.11.2022 blant annet en interpellasjon i Grong kommunestyre der han bl.a. spurte ordføreren om Sverre Tyldum skattet til Grong. Ordføreren nektet å svare med henvisning til personvernet. Interpellanten fikk ikke noen opplysninger som kunne belyse en sak som har pågått i over 10 år.

Det følgende avsnittet gjengir Steinar Sæternes sin interpellasjon: «Interpellasjon fra rep. Sæternes (SV) til ordfører Kjølstad Grande i kommunestyremøte 17/11 2022.

Bonde Sverre Tyldum, Høylandet, er gitt konsesjon på to store gårder i Grong, Formo og Duun, og driver disse. Det har i ettertid kommet opplysninger om at han har overtatt heimgården på Høylandet, Tyldum store. Dermed oppstår det en rekke spørsmål angående konsesjonslovens krav til erverver når det gjelder boplikt :

- +Er Sverre Tyldum fast bosatt på en av eiendommene i Grong?
- +Er Sverre Tyldum folkeregistrert i Grong?
- +Skatter Sverre Tyldum til Grong kommune?
- +Hvor bor familien til Sverre Tyldum?

Jeg er som kommunestyrerepresentant konsesjongiver og opptatt av at disse spørsmålene blir oppklart.

Hva vil ordfører Kjølstad Grande gjøre for å få avklart om Sverre Tyldum oppfyller konsesjonslovens krav vedrørende erverv av eiendom?

Når slike avklaringer foreligger, bes ordføreren fremlegge dokumentasjon på dette i kommunestyret».

Representanten Sæternes hadde følgende kommentar i kommunestyremøtet:

-Jeg er ansvarlig konsesjongiver og må melde at jeg er opprørt over at smartness og juks skal trumfe vedtatt lovverk.

- Det er også opprørende at andre som har søkt og fått konsesjon på bruk i Grong har måttet justere

seg for å etterleve lovverket – og de har gjort det. Ser ikke ordføreren at slike ting viser ulik behandling. Jeg sitter med Lovdatanotater som helt klart gir kommunen verktøy til å ettergå uklarheter omkring handtering av konsesjonsbestemmelsene. Slik saken er handtert både i Grong og på Høylandet kan det se ut som noen holder handa si over saken.

- Jeg er gjort kjent med at det er levert flere meldinger til Mattilsynet om manglende dyrehold/velferd på bruka i Grong, men det skal vel også holdes unna offentlig debatt. Jeg skjemmes på vegne av flertallet av politikerne i Grong som stilltiende lar saken gå uten noen reaksjon.

- Dette var mitt innlegg i kommunestyret angående saken 17 /11 2022. Jeg ble imøtegått av ordføreren med at dette var en sak som ikke skulle behandles – var i tvil om det prinsipielt var en politisk sak, sa hun. Så det kan se ut til at smartness og juks trumfer lovlige vedtak. Det er mildt sagt uheldig for flertallet i Grong kommunestyre og deres omdømme når det gjelder rettferdig og lik behandling av konsesjonssøkere».

Steinar Sæternes (sign.)

Fra: post@namsinfo.no[post@namsinfo.no]

Sendt: 04.01.2023 10:13:27

Til: Postmottak i Grong[postmottak@grong.kommune.no]

Kopi: 'Ola Karlsen'[ola.karlsen@nationen.no]; 'Inge Johannes Formo'[ijformo@hotmail.no];

Tittel: klage konsesjonssak Formo/Duun

Vedlagt følger klage på behandling av konsesjonssak Formo/Duun, som bes forelagt kontrollutvalget.

For Steinar Sæternes,

Asbjørn Engen

Planlegge virksomhetsbesøk ved Grong barne- og ungdomsskole og kulturbygget (kuben)

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

04/23

Saksbehandler Jorunn Sund**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 23/39 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets behandling av sak 22/22 fra kontrollutvalgets års- og møteplan 2023.

Kontrollutvalget ønsker å planlegge for virksomhetsbesøk som ønskes gjennomført den 30.03.2023 ved Grong barne- og ungdomsskole og kulturbygget (kuben).

Kontaktpersoner er :

Kultursjef: trond.saterhaug@grong.kommune.no og Rektor:

kari.fiskum@grong.kommune.no

Referater

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

05/23

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/39 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Statsforvalterens plan for tilsyn 2023 på høring til kommunene

Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves

Veileder for bruk av sosiale medier i kommunen

Rapportering om timeleveransen i 2022

Saksopplysninger

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sigrid Hynne, 74 16 80 79

Plan for tilsyn 2023 på høring til kommunene

Statsforvalteren i Trøndelag har i samarbeid med statlige tilsynsetater, utarbeidet en oversikt over planlagte statlige tilsyn med kommunene for 2023. I planleggingen har vi forsøkt å unngå at kommuner får mange tilsyn i samme tidsperiode.

Oversikten finner dere i Tilsynskalenderen på denne nettadressen:

<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>, og ved å velge aktuell kommune.

Kommunene kan gi tilbakemelding innen 15. januar

Dersom kommunene eller fylkeskommunen har synspunkter på det som foreløpig er planlagt, slik som tilsynsbelastningen, kan dere gi tilbakemelding til Statsforvalteren innen 20. januar.

Tilbakemelding kan gis til Snorre Antonsen; e-post: fmtlsan@statsforvalteren.no, tlf 74 16 81 41/917 48 074.

Kommunene kan også gi tilbakemelding etter denne fristen dersom det i løpet av året skulle oppstå nye utfordringer med f.eks høy tilsynsbelastning.

Det vil skje oppdateringer i løpet av året

Tilsynskalenderen blir løpende oppdatert. Så langt har Statsforvalteren, Arkivverket og Kartverket registrert sine planlagte tilsyn, mens tilsyn fra Arbeidstilsynet og Mattilsynet foreløpig ikke er registrert. Arbeidstilsynet melder blant annet at de skal gjennomføre tilsyn om hvordan NAV-kontorene jobber med forebygging av vold og trusler. Disse tilsynene vil bli lagt inn fortløpende.

I noen tilfeller er tilsynene foreløpig lagt inn med et datointervall, mens eksakt dato vil komme på plass senere, og i de fleste tilfeller skje i dialog med den enkelte kommune. I tillegg til planlagte tilsyn, blir det også gjennomført hendelsesbaserte tilsyn med utgangspunkt i mer løpende risikobasert informasjon.

Forvaltningsrevisjoner

Tilsynskalenderen viser også forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og under arbeid. Forvaltningsrevisjoner blir registrert og oppdatert av sekretariatene for kontrollutvalg.

Kommunens rolle i tilsynskalenderen

Statsforvalteren har i 2022 jobbet med å videreutvikle Tilsynskalenderen for å gjøre den mer brukervennlig. Kommunene har ikke lengre en egen «bruker/rolle» i Tilsynskalenderen. Det vil si at du som representerer kommunen, ikke trenger å logge inn og identifisere deg med egen «bruker» via ID-porten.

All informasjon om tilsyn og forvaltningsrevisjoner er offentlig og tilgjengelig for alle interessenter. Dialog mellom kommuner og Statsforvalteren om planer for tilsyn vil foregå utenfor Tilsynskalenderen, blant annet via brev, e-post og telefon.

Kommuneloven stiller krav til samordning av tilsyn

Kommuneloven stiller krav til samordning av planlagte tilsyn med kommunene. Statsforvalteren skal vurdere det samlede omfanget av statlige tilsyn med den enkelte kommune. Alle tilsynsmyndigheter har en selvstendig plikt til å ta hensyn til den samlede tilsynsaktiviteten med den enkelte kommune og til relevante forvaltningsrevisjoner i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsyn.

Med hilsen

Trude Mathisen (e.f.)
underdirektør
Kommunal- og justisavdelingen

Sigrid Hynne
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Likelydende brev sendt til:

Skaun kommune	Postboks 74	7358	BØRSA
Overhalla kommune	Svalivegen 2	7863	OVERHALLA
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Ørland kommune	Postboks 43	7159	BJUGN
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Flatanger kommune	Lauvsneshaugen 25	7770	FLATANGER
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Nærøysund kommune	Postboks 133, Sentrum	7901	RØRVIK
Osen kommune	Rådhusveien 13	7740	STEINSDALEN
Raarvihken Tjjelte/ Røyrvik kommune	Røyrvikveien 5	7898	LIMINGEN
Namsskogan kommune	R. C. Hansens vei 2	7890	NAMSSKOGAN
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Heim kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL

Leka kommune	Leknesveien 67	7994	LEKA
Indre Fosen kommune	Postboks 23	7101	RISSA
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Frosta kommune	Fånesvegen 1	7633	FROSTA
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Snåasen Tjjelte/ Snåsa kommune	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG
Høylandet kommune	Vargeia 1	7877	HØYLANDET
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Trondheim kommune	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Namsos kommune	Stavarvegen 2	7856	JØA
Meråker kommune	Rådhusgata 7	7530	MERÅKER
Melhus kommune	Rådhusveien 2	7224	MELHUS
Stjørdal kommune	Postboks 133 / 134	7501	STJØRDAL
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER

Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves

Sluttrapport

Knowledge for a better society

Oxford Research utvikler kunnskap for et bedre samfunn, ved å kombinere vår kompetanse innen forskning, strategi og kommunikasjon.

Vi gjennomfører undersøker, analyser og evaluerer på tvers av fagområder og på en rekke tematiske felt, inkludert nærings- og regionalutvikling, velferdsområdet, arbeidsmarkeds- og utdanningsområdet, samt på forsknings- og innovasjonssystemer.

Vi legger til rette for implementerings- og endringsprosesser basert på utfallet av våre utredninger og analyser.

Oxford Research ble etablert i 1995 og er en del av Oxford Group. Vi har kontorer i Danmark, Norge, Sverige, Finland, Latvia og i Belgia (Brussel).

Oxford Research AS

Østre Strandgate 12
4610 Kristiansand
Norway
(+47) 40 00 57 93
post@oxford.no
www.oxford.no

Oppdragsgiver

Kommunal- og distriktsdepartementet

Prosjektperiode

April-desember 2022

Prosjektteam

Prosjektleder: Senioranalytiker ph.d. Frode Bjørge

Prosjektressurser:

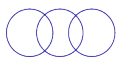
Senioranalytiker Vegard S. Knutsen

Senioranalytiker André Olsen

Analytiker ph.d. Ida Marie Opdal

Professor Jon P. Knudsen

Espen Ingvar Leirset, ph.d.

The venn-diagram is a stylistic representation of Oxford Research's efforts to combine competences in research, strategy and communication, in providing knowledge for a better society.

Forord

Denne rapporten presenterer resultater fra prosjektet «Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves» som Oxford Research har gjennomført på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

I rapporten legges det vekt på å beskrive folkevalgte, presse og andre aktørers erfaringer med og meninger om hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves. Rapporten er altså ingen evaluering av regelverket, men snarere en beskrivelse av praksis.

Undersøkelsen er basert på datamateriale fra spørreundersøkelser til folkevalgte og politisk sekretariat på kommune- og fylkesnivå, og kvalitative intervjuer med folkevalgte, presse, interesseorganisasjoner og jurister hos statsforvaltere.

Vi takker alle som har bidratt med sine perspektiver gjennom intervjuer og ved å svare på spørreundersøkelser. Vi takker også departementet for oppdraget og for et godt samarbeid. Konklusjoner og vurderinger står fullt og helt for Oxford Researchs egen regning.

Kristiansand, 15. desember 2022

Frode Bjørge
Senioranalytiker, ph.d.
Oxford Research AS

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	4
1. Introduksjon og bakgrunn for oppdraget	7
1.1 Juridisk rammeverk for møteoffentlighet og adgang til å lukke møter.....	9
1.2 Avveininger mellom ulike hensyn.....	14
2. Metode	20
2.1 Kvantitativ arbeidspakke	20
2.2 Kvalitative intervjuer	26
3. Statsforvalternes kontroll og veiledning om møteoffentlighet.....	30
3.1 Tilnærming til deskstudie	30
3.2 Funn fra deskstudie og intervjuer med jurister i embetene	31
4. Presentasjon av resultater fra spørreundersøkelsen.....	36
4.1 Deskriptive forhold om praktisering – besvarelser fra politisk sekretariat	36
4.2 Hvordan møteoffentlighet oppleves for folkevalgte	40
5. Resultater fra kvalitative intervjuer	54
5.1 Praktisering av møteoffentlighet.....	54
5.2 Opplevelsen av møteoffentlighet.....	57
5.3 Møteoffentlighetens påvirkning før, under og etter møter i folkevalgte organer.....	59
5.4 Forholdet mellom folkevalgte og administrasjon	72
5.5 Kollegial kultur og konfliktnivå	74
6. Oppsummering og diskusjon av undersøkelsens problemstillinger.....	76
6.1 Oppsummering.....	76
6.2 Avsluttende diskusjon	78
Litteraturliste	84
Vedlegg	88

Sammendrag

Denne rapporten presenterer resultater fra prosjektet «Undersøkelse av hvordan møteoffentlighet praktiseres og oppleves». Formålet med undersøkelsen har vært å få kunnskap om hvordan dagens regelverk praktiseres og hvordan reglene om åpne møter kan påvirke den politiske debatten i folkevalgte organer.

Etter kommuneloven § 11-5 første ledd er hovedregelen at alle har rett til å være til stede i alle møter i folkevalgte organer i kommuner og fylkeskommuner. Hovedregelen om åpne møter i kommuner og fylkeskommuner har vært hjemlet i lovverket siden kommuneloven av 1992. Prinsippet om offentlige møter fremkommer også i Grunnloven § 100 femte ledd. Et viktig unntak er formøtene i parlamentarisk styrte kommuner og fylkeskommuner. Kommuneråd (byråd) og fylkesråd er ikke omfattet av møteoffentlighetsprinsippet og kan holde lukkede møter.

Møteoffentlighet ble drøftet i forbindelse med kommuneloven av 1992 og i forarbeidene til gjeldende kommunelov, vedtatt i 2018. Argumentet for åpne møter var «den mulighet for demokratisk kontroll som åpne møter representerer». I tillegg ble det hevdet at åpenhet kan medføre større innsikt i kommunal forvaltning, samt redusere avstanden mellom velgere og folkevalgte. Argumentene for lukkede møter var på sin side et «ønske om å sikre en mest mulig fri og uavhengig meningsutveksling internt i de enkelte organer» (NOU 1990:13, s. 308). Med innføringen av ny kommunelov ble reglene om møteoffentlighet i all hovedsak videreført etter gjeldende rett. I tillegg var det enkelte endringer i bestemmelsene om folkevalgte organer, noe som i praksis innebar en viss utvidelse av hvilke organer som er omfattet av reglene om møteoffentlighet.¹ Lovpålagte åpne møter i alle utvalg innebærer at norsk regelverk legger mer vekt på demokratisk kontroll sammenlignet med de andre nordiske lands lovgivning på området.

Lovgivningen rundt møteoffentlighet legger rammer for hvordan politiske prosesser foregår, og det er derfor interessant å få innblikk i folkevalgtes opplevelse av møteoffentlighetsprinsippet. I tillegg vet vi at praksis ikke nødvendigvis følger prinsipp. I denne undersøkelsen har vi derfor blant annet stilt spørsmål om hvordan møteoffentlighetsprinsippet praktiseres, om kjennskap til regelverket og om hvordan åpne møter påvirker den politiske debatten.

I rapporten konkluderer vi med at kommune- og fylkespolitikere er samstemte om den demokratiske verdien av åpne møter. Åpenhet betegnes av nær samtlige som et viktig prinsipp, og flere understreker at innbyggerne må kunne holde sine folkevalgte ansvarlig.

¹ NOU 2016:4 Kap. 14

For å kunne gjøre det, må innbyggerne ha innsyn i hvilke beslutninger som fattes og hvordan de begrunnes.

Unntaksbestemmelser som gjør at møter kan lukkes, framstår lite kontroversielle sett både fra pressens og politikernes perspektiv. Samtidig rapporteres det om mye forarbeid før møtene, noe som medfører at mange saker er avgjort på forhånd. Utstrakt bruk av pauser underveis i møtene er også et tydelig funn fra undersøkelsen. Her er det et vidt spenn fra det som må betraktes som naturlige stoppunkt underveis i en lang sakliste, til strategisk bruk av pauser for å diskutere saker i fortrolighet.

Legitimitet, tillit til politiske beslutninger og demokratisk kontroll er begrunnelser som går igjen når intervjudeltakerne blir spurt om hensikten med åpne møter. Det er heller ikke mange som tar til orde for lovendringer på området, og de få som mener regelverket burde gi større anledning til å lukke møter, har liten tro på at det vil være mulig å gjennomføre endringer. Her er det lite uenighet mellom ulike intervjudeltakere i undersøkelsen. Flere folkevalgte ønsker samtidig også veiledning om regelverk og hva som i praksis er tillatt.

Når det kommer til mulige uheldige konsekvenser av åpne møter, er det større forskjeller mellom ulike intervjudeltakere. Mens intervjudeltakere fra media og interesseorganisasjoner i stor grad avviser slike innvendinger som lite relevante, reflekterer folkevalgte oftere over de ulike konsekvensene som møteoffentlighet har. Flere folkevalgte framstiller åpne møter som en balansegang mellom ulike demokratiske hensyn, og enkelte etterlyser også en kritisk offentlighet hvor det er rom for å belyse folkevalgtes behov for fortrolig drøfting.

Folkevalgte framhever gruppemøter som den viktigste arenaen for diskusjon og politikktutvikling. Gruppemøter innebærer at de folkevalgte forlater åpne møter for å ha egne samlinger innad i eget parti eller mellom få partier. Disse møtene kan foregå bak lukkede dører. Felles gruppemøter mellom partier i en styrende koalisjon kan ha avgjørende innvirkning på den videre beslutningsprosessen. I vår avsluttende diskusjon stiller vi spørsmål ved hva hyppige gruppemøter gjør med integriteten til det folkevalgte organet.

Når det gjelder forskjellene i åpenhet mellom formannskapsmodell/fylkesutvalgsmo-
dell på den ene siden og kommunerådsmodell/fylkesrådsmodell på den andre, stiller intervjudeltakere seg uforstående til ulike arbeidsbetingelser mellom de to styreformene. Mens enkelte tar til orde for at også folkevalgte organer under formannskapsmodellen bør ha legitim adgang til fortrolige samtaler tidlig i beslutningsprosessen, betrakter flertallet forskjellen som en svakhet ved parlamentarisme som styreform i norske kommuner og fylkeskommuner.

Veileder for bruk av sosiale medier i kommunen

Foto: Adobe Stock

Innhold

1.	Innledning	4
1.1	Avgrensninger	5
1.2	Behov for vurderinger	5
2.	Systematisk beskrivelse av behandlingen	8
2.1	Formål	8
2.2	Art, omfang og sammenheng	8
3.	Informasjonssikkerhet	12
4.	Ansvarsforhold	14
4.1	Felles ansvar	14
4.2	Ordning ved felles behandlingsansvar	15
4.3	Etiske vurderinger	15
5.	Behandlingsgrunnlag	18
5.1	Berettiget interesse	18
5.2	Utøvelse av offentlig myndighet	19
5.3	Forholdet til annet relevant regelverk	20
6.	Overføring til utlandet	22
7.	Risiko for de registreres rettigheter og friheter	24
8.	Prosess og forankring i ledelsen	26
	Vedlegg	29

Om veilederen

Offentlige myndigheters tilstedeværelse i sosiale medier er blitt aktualisert og problematisert av både Datatilsynet, Teknologirådet og Personvernkommisjonen det siste året. KS har i den forbindelse fått mange henvendelser fra kommuner som ønsker bistand til å ta forsvarlige valg knyttet til om de kan bruke sosiale medier, og eventuelt hvordan sosiale medier kan brukes på en måte som innebærer minst mulig risiko.

KS Fagråd for personvern og informasjonssikkerhet har derfor laget en veileder for bruk av sosiale medier som er tilpasset kommuner. Når KS velger å gjøre dette, er premisset at KS mener det er et visst handlingsrom når det gjelder bruk av sosiale medier innenfor rammene av regelverket. Samtidig vil KS understreke at det legges til grunn at risikoen for de registrertes rettigheter og friheter er høy ved bruken av mange sosiale medier. Dette betyr at kommuner må være aktsomme dersom de velger å være til stede på denne typen plattformer og sette av nødvendige ressurser til å følge opp bruken.

For visse tjenesteområder i kommunen fraråder KS bruk av sosiale medier. Dette gjelder bruk av sosiale medier på tjenesteområder hvor kommunens tilstedeværelse vil medføre en høy risiko for at det vil kommuniseres svært personlig informasjon om innbyggere. Eksempler på slike

tjenesteområder er rusomsorg, barnevern osv. Sosiale medier bør bare vurderes for ren informasjonsvirksomhet, og ikke som et verktøy som kan minne om eller assosieres som «saksbehandling» eller meningsutveksling.

I store plattformer som Facebook, Tik Tok, Twitter med mer vil det kunne være vanskelig for kommunen til å inngå gjensidige avtale, eller kunne kommunisere med leverandøren av sosiale media plattformen. Som en tommelfingerregel kan man si at kommunen bør være svært påpasselig med å ta i bruk sosiale media hvis informasjon som skal kommuniseres ikke kan vurderes under kategorien ren informasjonsvirksomhet.

I denne veilederen finner kommuner hjelp til å komme i gang med de vurderingene som må gjøres før sosiale medier tas i bruk og hva disse vurderingene består av. Veilederen angir flere relevante momenter som bør inngå i vurderingene, men den er ikke uttømmende. Hvert tilfelle må vurderes konkret, og kommunen må ta i betraktning alle forhold som er relevant og påvirker risikoen i det konkrete tilfellet. Veilederen kan brukes uavhengig av risikonivå.

KS Fagråd for informasjonssikkerhet og personvern

1. Innledning

Kommunens bruk av sosiale medier (SoMe) innebærer behandling av personopplysninger. Dette betyr at kommunen er ansvarlig for at det skjer i samsvar med personvernregelverket.

KS fagråd for informasjonssikkerhet og personvern har laget denne veiledningen for bruk av sosiale medier i kommuner. Veiledningen retter seg mot alle virksomheter i kommunene, og gir en innføring i både regelverket som gjelder og hvilke vurderinger den enkelte virksomhet må gjennomføre før sosiale medier tas i bruk. Hensikten er å gi en forenklet gjennomgang, og på en kortfattet måte, forklare hvilke vurderinger som må gjøres før sosiale medier kan tas i bruk. Veiledningen lister også opp en rekke momenter innenfor aktuelle områder, som kan være relevante når dere vurderer om sosiale medier skal tas i bruk.

Når dere har lest denne veilederen bør dere enkelt kunne:

- Lage en prosess for vurdering i egen virksomhet før sosiale medier tas i bruk.
- Ta stilling til personvernrisiko ved bruk av sosiale medier.
- Identifisere risikoreduserende tiltak knyttet til bruk av sosiale medier.

- Ta i bruk av sosiale medier på en forsvarlig måte.

En del av teksten i denne veiledningen hentes fra juridisk vurdering om personvern ved virksomhetens bruk av sosiale medier fra Oslo kommune (vedlegg 1) og et eksempel på personvernkonsekvensvurdering fra Asker kommune (vedlegg 2). Det presenteres også et eksempel på hvordan en kan foreta etiske vurderinger av ulike handlingsalternativer ved bruk av sosiale medier (vedlegg 3). Eksempelet er basert på Øyvind Kvalnes bok med tittelen «Digital Dilemmas» (2020).

For oversikt over vurderingsmomenter ved gjennomføring av personvern vurderinger, se vedlegg 4.

Risikoscenariene som presenteres i vedlegg 5, tar utgangspunkt i utviklingen av en risikobank i regi av Foreningen kommunal informasjonssikkerhet (KINS) og som vi har tilpasset til bruk i forbindelse med sosiale medier. For et eksempel på oversikt over

risikoscenarier for bruk av Facebook fra Gjøvik-regionen, se vedlegg 6.

Veilederen har vært distribuert til et begrenset antall kommuner som har fått mulighet til å komme med innspill. I tillegg har KS Advokatene og kommunikasjonsavdelingen i KS gitt innspill. Området er under utvikling og KS Fagråd for informasjonssikkerhet og personvern mottar gjerne innspill som kan gjøre veileder enda bedre.

1.1 Avgrensninger

Veiledningen handler om bruk av sosiale medier generelt, og retter seg ikke mot spesifikke tjenester eller plattformer. Veiledningen gjelder i all hovedsak vurderinger knyttet til personvernregelverket, selv om noen andre regelverk omtales der disse er relevante.

Denne veiledningen omfatter sosiale medier som 1) brukes som en kommunikasjonskanal rettet mot innbyggerne, 2) som brukes for å nå virksomhetens definerte formål, 3) og som er eid og driftet av en tredjepart.

Eksempler vil være Facebook, Twitter, Snapchat, Instagram, YouTube, Vimeo, Workplace, LinkedIn osv.

Veiledningen tar utgangspunkt i at kommunen har behov for ulike kommunikasjonsplattformer for å nå ut til innbyggere og andre interessenter generelt, og tar ikke for seg spesifikke målgrupper. Det er viktig å påpeke at det kan gjelde strengere regler for kommunikasjon med målgrupper definert som «sårbare», som for eksempel barn, pasienter eller brukere av sosiale tjenester. Dette er risikofaktorer som virksomhetene må være oppmerksomme på, og må vurdere om de er aktuelle for dem.

1.2 Behov for vurderinger

Alle virksomheter i kommunen som tar i bruk SoMe som kommunikasjonskanal må forsikre seg om at personvernregelverket etterleves. Dette er en del av kommunes ansvar som behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger i SoMe. Nærmere om kommunens rolle som behandlingsansvarlig, se kapittel 4.

Målet med bruk av SoMe kan være å innfri kommunens lovfestede plikt til aktivt å informere innbyggere.

I de tilfellene hvor kommunen initierer en behandling av personopplysninger som innebærer en *behandlingene*¹. er kommunen forpliktet til å gjennomføre en vurdering av personvernkonsekvenser i tråd med krav i personvernforordningen art. 35. Personvernkonsekvensvurderingene som gjøres vil bidra til at virksomhetene kan dokumentere at de har etterlevd personvernregelverket. Ett vanlig karaktertrekk ved SoMe er at algoritmene i programvaren er utviklet nettopp for å forutsi brukerens personlige preferanser og interesser, samt å plassere brukere innenfor gitte kategorier basert på deres interaksjon på plattformen. Dette er karaktertrekk som kan innebære høy risiko.

Kommuner vil bruke SoMe på ulike måter og behandle ulike typer personopplysninger der, så risiko vil nødvendigvis også bli ulik. I tillegg har SoMe ulike innstillinger eller muligheter for tilpasninger. Dette

har betydning for risiko. Hvor omfattende og på hvilket nivå risikoen kan være, vil også avhenge av den konkrete behandlingen og omfanget av behandlingen. Ulike SoMe vil også utvikles over tid. Vi har ikke kartlagt alle SoMe og kan derfor ikke utelukke at det kan være tilfeller der bruken ikke vil medføre høy risiko. Derfor anbefales det å gjennomføre en innledende vurdering for å kartlegge behandlingen og risikonivå. Vi vil understreke at selv om bruken ikke vil medføre høy risiko, skal personvernregelverket etterleves og alle de registrertes rettigheter og friheter skal uansett innfris.

I tråd med Datatilsynets anbefaling om å gjøre en vurdering av personvernkonsekvenser i de tilfellene der det er usikkert om det er nødvendig, så anbefaler KS at kommunene gjennomfører dette fordi det er et nyttig verktøy for å sikre at personvernforordningen blir fulgt. I denne veiledningen beskrives hva en slik vurdering består av, og der det passer tas det inn momenter i vurderingen som er spesielle, sett fra et kommuneperspektiv.

¹ Personvernforordningen art. 26.

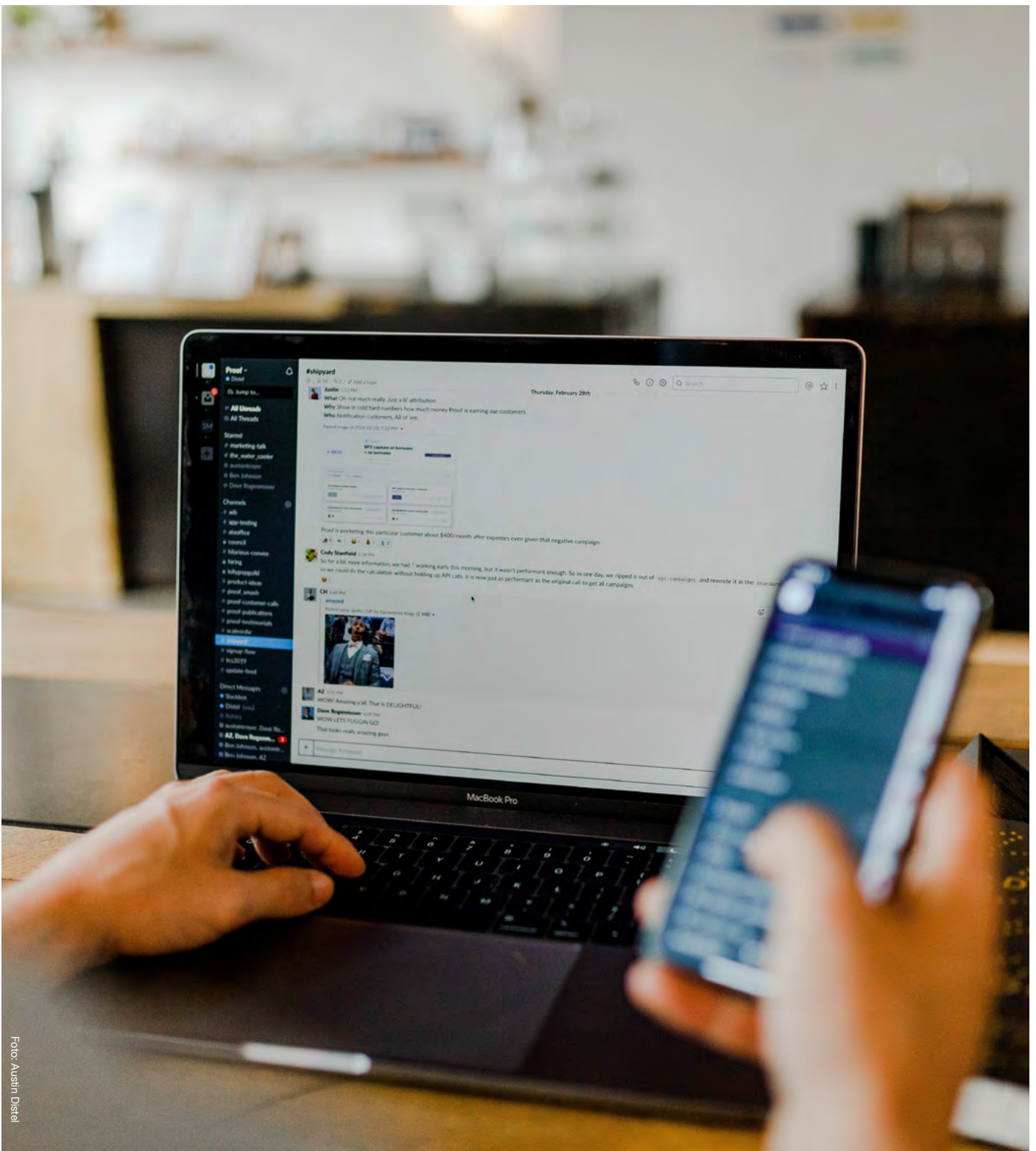

Foto: Austin Distel

2. Systematisk beskrivelse av behandlingen

I en systematisk beskrivelse skal kommunen redegjøre for hvilke(t) SoMe det er aktuelt å ta i bruk, hvordan personopplysninger behandles i SoMe, hva de(t) skal brukes til, hvem som er målgruppen, osv. Kommune skal kunne dokumentere at de har oversikt over hvordan personopplysninger behandles som konsekvens av at kommunen tar i bruk SoMe, og sørge for at beskrivelsene som er gjort er komplette og tydelige.

2.1 Formål

Mange kommuner bruker SoMe som supplement til andre kommunikasjonskanaler. Målet med bruk av SoMe kan være å innfri kommunens lovfestede plikt til aktivt å informere innbyggere, og sørge for at informasjonen de trenger for å orientere seg om kommunens tjenester er så lett tilgjengelig som mulig.

2.2 Art, omfang og sammenheng

Art

Med behandlingens art mener vi en beskrivelse av hva som karakteriserer behandlingen. Her beskriver vi blant annet hvordan personopplysninger skal samles inn, lagres og brukes, hvem som får tilgang, hvem det behandles opplysninger om osv.

Her bør man være nokså spesifikk når det gjelder hvilken funksjonalitet man bruker i det enkelte SoMe. Et eksempel kan være beskrivelsen av

funksjonaliteten «like» i Facebook, kommentarfelt og funksjonaliteten «Sideinnsikt», se personvern-konsekvensvurdering av Asker kommune s. 4-5.

Omfang

Med omfang mener vi antall registrerte, volum av opplysninger, lagringstid og geografisk omfang. Vi beskriver her blant annet antall personer som berøres, hvilken type opplysninger som behandles, samt mengden av slike opplysninger.

Antall registrerte som omfattes av behandlingen avhenger av hvor mange man antar vil besøke og eventuelt samhandle med kommunens side på SoMe. For å gjøre et slikt anslag kan erfaring fra andre kommuner eller statistikk fra Ipsos eller Norsk mediebarometer fra SSB være nyttig.

Personopplysningene som behandles som følge av at kommunen har en side på SoMe er av ulik

karakter. Den mest åpenbare behandlingen er at det er synlig hvem som er interessert i å følge kommunen, hva disse personene eventuelt har gitt uttrykk for at de liker av innlegg og eventuelle kommentarer de skriver selv.

Når kommunen bruker SoMe har den normalt ingen intensjon om å samle inn særlige kategorier av personopplysninger (for eksempel helseopplysninger), men samtidig kan ikke kommunen garantere at ikke følgerne selv publiserer informasjon om seg selv som direkte eller indirekte sier noe om helse, politisk oppfatning osv. Her bør man si noe om risikoen for at dette skal skje. Sannsynligheten for at det kan komme frem helseopplysninger avhenger også av hvilke tjenester i kommunen som bruker SoMe.

Kommunen bør synliggjøre de avveiningene som er gjort med hensyn til både de positive sidene

ved SoMe (for eksempel nå mange raskt og skape engasjement) og de negative sidene (engasjement i negativ retning og uhensiktsmessig utlevering av personlige meninger).

Sammenheng

Med sammenhengen opplysningene behandles mener vi hva slags relasjon man har til personene det behandles opplysninger om og hva slags forventninger disse vil ha.

I en vurdering av personvernkonsekvenser er det viktig å tydeliggjøre i hvilken sammenheng behandlingen finner sted, fordi dette har stor betydning for i hvilken grad behandlingen er forutsigbar for den registrerte.

Når det gjelder behandling av personopplysninger som en konsekvens av bruk av SoMe er det viktige spørsmålet om det er ny teknologi eller innovativ

Foto: Christin Hume

teknologi som aktualiseres. Det er kjent at de fleste tilbydere av SoMe bruker og utvikler algoritmer for å analysere informasjon om brukerne. Denne informasjonen gir ny innsikt om disse brukerne som kan være nyttig i et kommersielt perspektiv.

Her er det relevant å trekke frem følgende:

I hvilken grad man mener et SoMe og dets egenskaper er kjent for innbyggerne (for eksempel hvor lenge SoMe har vært i bruk og om teknologien har vært gjenstand for debatt).

I hvilken grad SoMe selv gjør tilgjengelig informasjon om sin behandling av personopplysninger, hvordan de innhenter samtykke, hvordan brukeren kan endre innstillinger osv.

Kildene til personopplysningene som blir behandlet som konsekvens av at kommunen er på SoMe (den registrerte selv, analyser foretatt av SoMe, tema kommunen tar opp osv.)

Kommunens relasjon til innbyggerne – den typiske SoMe-bruker og dennes antatte kompetanse til å innhente relevant informasjon for å ha kjennskap til hvordan SoMe behandler personopplysninger. Her vil det for eksempel være av betydning om målgruppen man forsøker å nå er å regne som en sårbar gruppe. Her mener vi for eksempel blant annet barn og unge, asylsøkere, pasienter og bruker av sosialtjenester.

Kommunen bør synliggjøre de avveiningene som er gjort med hensyn til både de positive sidene ved SoMe (for eksempel nå mange raskt og skape engasjement) og de negative sidene (engasjement i negativ retning og uhensiktsmessig utlevering av personlige meninger).

3. Informasjonssikkerhet

Den tekniske IKT-sikkerheten ved behandlingen ivaretas som hovedregel av leverandøren av SoMe. Kommunen har likevel et ansvar for å forsikre seg om at leverandøren har evne og vilje til å sørge for den informasjonssikkerheten som er påkrevd etter personvernregelverket.

Kommunen bør spørre etter referanser til leverandørens forpliktelser angående organisering, fysisk og miljømessig sikring, opplæring, screening og disiplinærtiltak overfor ansatte, testing, tilgangskontroll, kommunikasjonssikkerhet, sårbarhets- håndtering og håndtering av sikkerhetshendelser. Leverandører som ikke kan ivareta og dokumentere tilstrekkelig informasjonssikkerhet bør kommunen avstå fra å inngå avtale med.

Kommunen skal ivareta informasjonssikkerheten for sin egen behandling, særlig gjennom opplæring av

ansatte, samt tilgangsstyring når det gjelder muligheten for å administrere sidene.

I store plattformer som Facebook, Tik Tok, Twitter med mer vil det kunne være vanskelig for kommunen til å inngå gjensidige avtale, eller kunne kommunisere med leverandøren sosiale media plattformen. Som tidligere nevnt, kan man som en tommelfingerregel si at kommunen bør være svært påpasselig med å ta i bruk sosiale media hvis informasjon som skal kommuniseres ikke kan vurderes under kategorien ren informasjonsvirksomhet.

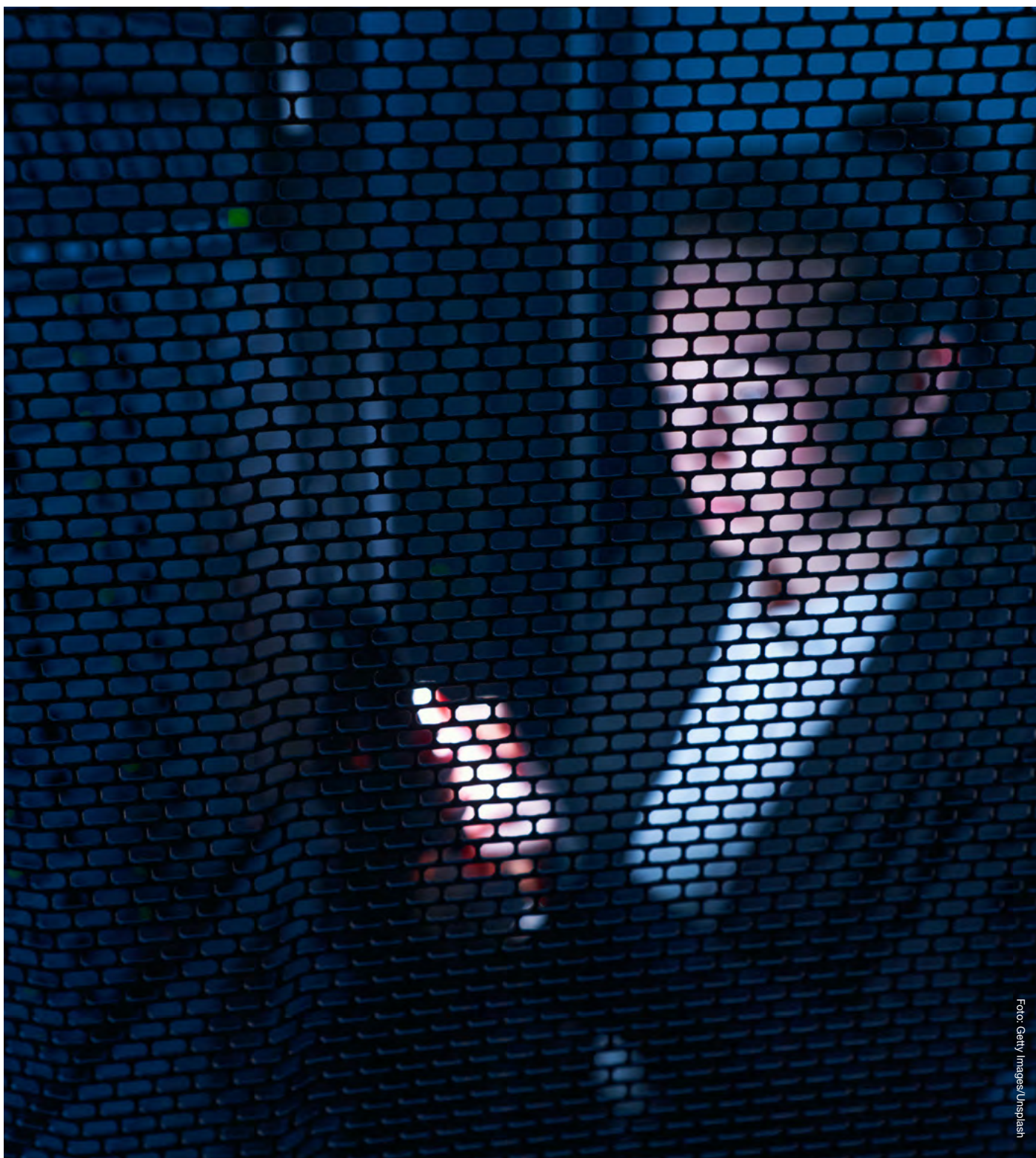

Foto: Getty Images/Unsplash

4. Ansvarsforhold

Med ansvarsforhold mener vi hvilke aktører som er involvert i behandlingen av personopplysninger og hvordan ansvarsforholdene er når det gjelder etterlevelse av personvernregelverket. Relevant informasjon her er hvilke kilder man har til informasjonen som behandles, hvem som er mottagere av informasjonen og hvem som er behandlingsansvarlig.

4.1 Felles ansvar

Vi legger til grunn i denne veiledningen at kommune og leverandøren av sosiale medier har felles behandlingsansvar. Dette er i tråd med praksis fra EU-domstolen.

Felles behandlingsansvar oppstår når to eller flere behandlingsansvarlige «i fellesskap fastsetter formålene med og midlene for behandlingene». Personvernforordningen fastsetter videre at de felles behandlingsansvarlige skal fastsette sine respektive ansvar for å oppfylle forordningen i en «ordning» seg imellom. Det er ingen formkrav til ordningen, men det er vektlagt at det er rettighetene knyttet til informasjon og innsyn som skal ha primærfokus.

Personvernrådet (EDPB) har presisert at begge de behandlingsansvarlige har et overordnet ansvar for behandlingen i sin helhet, selv om de har fordelt ansvaret seg imellom i en ordning. EU-domstolen har uttalt at felles behandlingsansvar mellom to aktører ikke fører til at den ene aktøren også blir ansvarlig for forutgående eller etterfølgende behandling som den andre aktøren alene øver innflytelse på eller har ansvaret for.

På bakgrunn av det ovennevnte anbefaler vi at hver kommune gjør en konkret vurdering av ansvarsforholdene utfra en beskrivelse av behandlingsaktiviteten(e) som kommunen og SoMe får felles behandlingsansvar for.

Felles behandlingsansvar krever at den enkelte kommune må være aktiv og forsøke å finne ut av og kartlegge hvordan leverandørene skal bruke de innsamlede personopplysningene, selv om dette kan være svært utfordrende i praksis. Det er ofte snakk om store internasjonale aktører som står bak de ulike sosiale mediene, noe som gjør det vanskelig å oppnå kontakt og få den informasjonen man trenger. For å oppfylle kravene som stilles til kommunen som behandlingsansvarlig, bør kommunen kartlegge hvordan personopplysningene sikres, hva leverandøren gjør for å etterleve og ivareta personvernprinsippene, og hvordan den enkelte registrertes rettigheter og friheter ivaretas av leverandøren.

4.2 Ordning ved felles behandlingsansvar

Personvernforordningen art. 26 fastslår altså at det skal være på plass «en ordning» mellom partene ved felles behandlingsansvar. Spørsmålet er hva denne ordningen må bestå i.

For det første er det ingen formkrav til ordningen. Det er altså ikke et krav om at dette skal være en skriftlig, fremforhandlet ordning. Videre legges det spesielt vekt på pliktene som omhandler åpenhet – altså informasjon og innsyn.

Kommunen kan legge til grunn at det viktigste med ordningen som skal være på plass er at de registrerte får den informasjonen de trenger og i et format som er lett tilgjengelig og forståelig. Det viktigste er altså at de får informasjonen, ikke hvem de får den fra.

Når kommunen velger å ta i bruk SoMe som innebærer et felles ansvar, så anbefaler vi at kommunen tar et større ansvar enn dens andel i tjenesten skulle tilsi. Det kan for eksempel bety at kommunen tar et større ansvar for informasjonsplikten, og at man strekker seg langt for å opplyse innbyggere om de problematiske sidene ved SoMe sin forretningsmodell. Det kan også være aktuelt å gi tips til hvordan innbyggere kan tilpasse sin bruk for å redusere risikoen for å bli profilert på en uheldig måte.

4.3 Etiske vurderinger

Tilstedeværelse i sosiale medier kommer som regel med en viss kostnad og kostnaden betaler aktørene i form av brukerdata. De etiske spørsmålene knyttet til å være til stede i sosiale medier er i de senere årene løftet opp av flere forskere. Cambridge Analytica skandalen bidro til å få frem utfordringsbildet for folk flest. Cambridge Analytica kombinerte data mining og dataanalyse med strategisk kommunikasjon.² Brukerdataene selskapet samlet inn ble analysert og benyttet til å sende målrettede

valgbudskap til ulike velgergrupper under Donald Trumps valgkampanje i 2016.

Når kommunen vurderer å bli en aktør i sosiale medier, må en være bevisst på utfordringene og foreta en etisk vurdering av de ulike dilemmaene som oppstår ved eventuell tilstedeværelse i sosiale medier og alternativt om man skal la være. Dersom kommunen beslutter at en ønsker å være til stede på sosiale media-plattformer, bør kommunen også gjøre en vurdering av hvilke aktiviteter en ønsker å fremme på plattformen/bruke plattformen til.

I veilederens vedlegg 3 gis det en innføring i et verktøy for etisk refleksjon som er utviklet av Einar Øverenget og Øyvind Kvalnes. Navigasjonshjulet (Kvalnes, 2020, s. 58) guider oss gjennom en etisk refleksjonsprosess innenfor seks ulike tema med tilhørende spørsmål. Står vi overfor et valg mellom mulige handlingsalternativer vil disse temaene og spørsmålene hjelpe oss til å foreta en beslutning basert på en saklig begrunnelse.

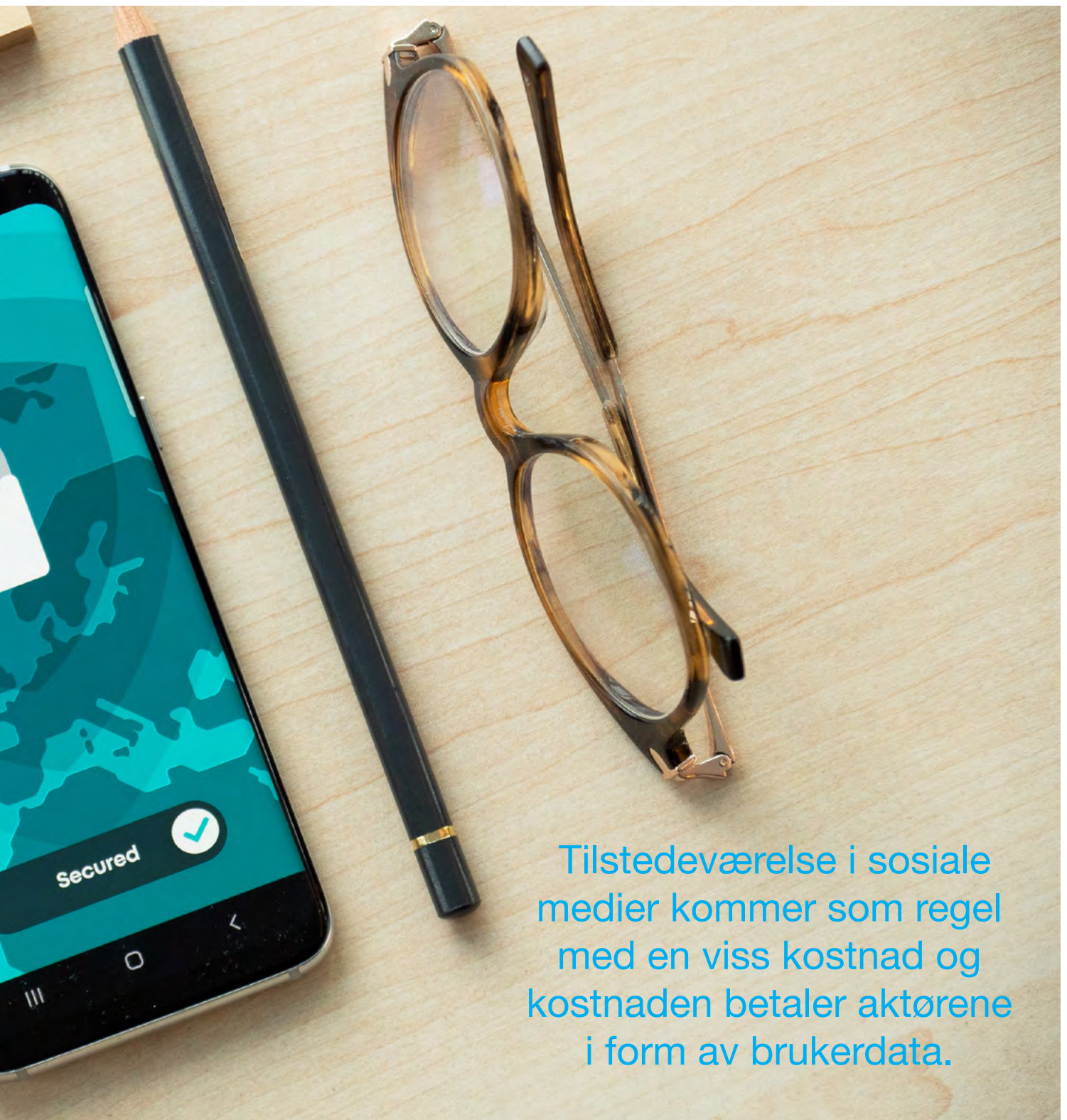
I boken «Digital Dilemmas Dilemmas – Exploring Social Media Ethics in Organizations» har Kvalnes (2020) identifisert fem typiske dilemmaer som oppstår ved tilstedeværelse i sosiale medier.³ I vedlegget finnes også en tabell med en oversikt over de fem dilemmaene.

² [Cambridge Analytica - Wikipedia](#)

³ Kvalnes, Ø. (2020). [Digital Dilemmas, Exploring Social Media Ethics in Organizations. Palgrave MacMillan.](#)

Foto: Dan Nelson

Tilstedeværelse i sosiale medier kommer som regel med en viss kostnad og kostnaden betaler aktørene i form av brukerdata.

5. Behandlingsgrunnlag

Personvernforordningen art. 6 nr. 1 fastslår at det kreves et behandlingsgrunnlag for at behandling av personopplysninger skal være lovlig. Riktig behandlingsgrunnlag må være på plass før behandlingen starter.

Når det gjelder kommunes bruk av SoMe, finnes det flere aktuelle behandlingsgrunnlag for bruk av SoMe. Bruken av disse behandlingsgrunnlagene vil være avhengig av hvilken rolle kommune har i kommunikasjon gjennom SoMe. Hvis kommunen bruker SoMe i utøvelse av offentlig myndighet kan personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e være aktuelle å bruke. Denne bestemmelsen slår fast at behandlingen av personopplysninger er lovlig dersom *behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt*. Dersom kommunen planlegger å bruke SoMe i en annen rolle enn som myndighetsorgan, kan personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav f brukes som behandlingsgrunnlag. Et viktig poeng er at dette behandlingsgrunnlaget ikke kan benyttes på behandling som utføres av offentlige myndigheter som ledd i utførelsen av deres oppgaver.⁴ Forskjellen mellom disse behandlingsgrunnlagene forklares i punktet under.

5.1 Berettiget interesse

Et av behandlingsgrunnlagene kommunen kan bruke for behandling av personopplysninger i SoMe er personvernforordningen art. 6 nummer. 1 bok-

stav f – nødvendig for å ivareta legitime interesser. For å kunne legge dette behandlingsgrunnlaget til grunn må tre vilkår være oppfylt. Kommunen må ha en saklig berettiget interesse, behandlingen må være nødvendig for å oppnå formålet knyttet til den berettigede interessen, og den berettigede interessen må veie tyngre enn de registrertes rett til personvern.

Når det gjelder hvilke momenter som kan legges til grunn i en vurdering av om de nevnte vilkårene er oppfylt, se [veiledning fra Datatilsynet](#).

Å balansere interessen kommunen har i å behandle personopplysningene mot de registrertes personopplysningsvern er en konkret avveining som hver kommune må gjøre. Noen fellestrekk kan likevel nevnes:

- Kommunens berettigede interesse består i å nå ut med relevant informasjon til innbyggerne, samt å skape engasjement i lokalmiljøene knyttet til leveranse av tjenester og demokratiske prosesser.
- Det unike med SoMe er evnen til å skape engasjement og sørge for stor rekkevidde.

- Kommunen har en informasjonsplikt som går ut over det å passivt tilgjengeliggjøre informasjon.
- Kommunen skal legge til rette for lokaldemokrati og skape samfunnsengasjement med aktiv innbyggerdeltagelse.
- SoMe skal ikke være en eksklusiv kanal, men del av kommunenes helhetlige kommunikasjonsstrategi
- Personopplysningene behandles ikke for kommersielle hensyn

Det kan problematiseres hvorvidt kommunen kan anvende «berettiget interesse» som rettslig grunnlaget da det følger av forordningen at dette grunnlaget ikke får anvendelse på en behandling som *utføres av offentlige myndigheter som ledd i utførelsen av deres oppgaver*.

Når kommunen velger kommunikasjonsplattformer for å nå innbyggere med informasjon, er dette på basis av kommunikasjonsstrategien sin, og ikke som ledd i utøvelse av myndighet. På denne bakgrunn mener KS at nevnte unntak ikke gjelder, og

at kommunen følgelig kan basere seg på en interesseavveining.

5.2 Utøvelse av offentlig myndighet

Et annet aktuelt behandlingsgrunnlag for virksomheter som vil ta i bruk SoMe kan være personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e. Denne bestemmelsen slår fast at behandlingen av personopplysninger er lovlig dersom *behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt*. Det må med andre ord først gjøres en vurdering av om behandlingen av personopplysninger i sosiale medier er nødvendig for å utføre en oppgave i allmenhetens interesse, eller om behandlingen kan anses som utøvelse av offentlig myndighet.

Hoveddelen av kommunes aktiviteter må kunne anses som offentlig myndighetsutøvelse, men det er likevel ikke slik at alle kommunale aktiviteter er

⁴GDPR art. 6 nr. 1 andre ledd fastslår at GDPR art. 6 nr. 1 bokstav f *ikke* kan benyttes av virksomhetene dersom *behandlingen er å anse som offentlig myndighetsutøvelse*.

Det kan tenkes at det å kommunisere med innbyggere gjennom sosiale medier er i allmenhetens interesse.

å anses som offentlig myndighet. Et eksempel på dette er rollen som arbeidsgiver. I arbeidsgiverrollen utøver ikke kommunen offentlig myndighet, og denne bestemmelsen kan følgelig ikke benyttes som behandlingsgrunnlag.

Hva som er i allmenhetens interesse, er ikke nødvendigvis det samme som det den offentlige virksomheten er pålagt å gjøre. Det kan tenkes at det å kommunisere med innbyggere gjennom sosiale medier vil kunne være i allmenhetens interesse.

Det er viktig å være oppmerksom på at å vise til personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e som behandlingsgrunnlag ikke er tilstrekkelig. Det følger av personvernforordningen art. 6 nr. 3 at det kreves et supplerende rettsgrunnlag for å kunne bruke art. 6 nr. 1 bokstav e. Det innebærer at dersom virksomhetene mener at behandlingen er i allmenhetens interesse eller innebærer utøvelse av offentlig myndighet, så må virksomheten ha hjemmel i en annen lovbestemmelse for å kunne bruke dette behandlingsgrunnlaget.

Kommunen må selv finne frem til et supplerende rettsgrunnlag dersom de mener at personvernforordningen art. 6 nr.1 bokstav e er passende, men den juridiske vurderingen fra Oslo kommune gir noen pekepinner. Det er likevel viktig å understreke

at kommunene bør være varsomme med å legge til grunn utøvelse av offentlig myndighet som behandlingsgrunnlag ved bruk av sosiale medier. Og dersom dette alternativet legges til grunn er det viktig at det supplerende rettsgrunnlaget er tydelig nok til å begrunne behandlingen.

5.3 Forholdet til annet relevant regelverk

I tillegg til personvernregelverket er det også andre regelverk som er relevante for virksomhetene ved bruk av sosiale medier som kommunikasjonskanal.

Alle kommunale virksomheter er underlagt en arkivplikt etter arkivlova. Dette innebærer i praksis at dokumenter som er arkivverdige skal journalføres i henhold til virksomhetens rutiner. Den enkelte virksomhet må vurdere om og hvordan kommunikasjonen i sosiale medier skal arkiveres.

Dersom noe av innholdet som skapes i sosiale medier er arkivverdig og skal journalføres, er dette innholdet også som utgangspunkt å anse som et offentlig saksdokument som det kan gis innsyn i etter bestemmelsene i offentleglova.

Dersom kommunikasjonen som skjer i sosiale medier er å anse som saksbehandling, vil også forvaltningslovens regler gjelde for denne kommunikasjonen.

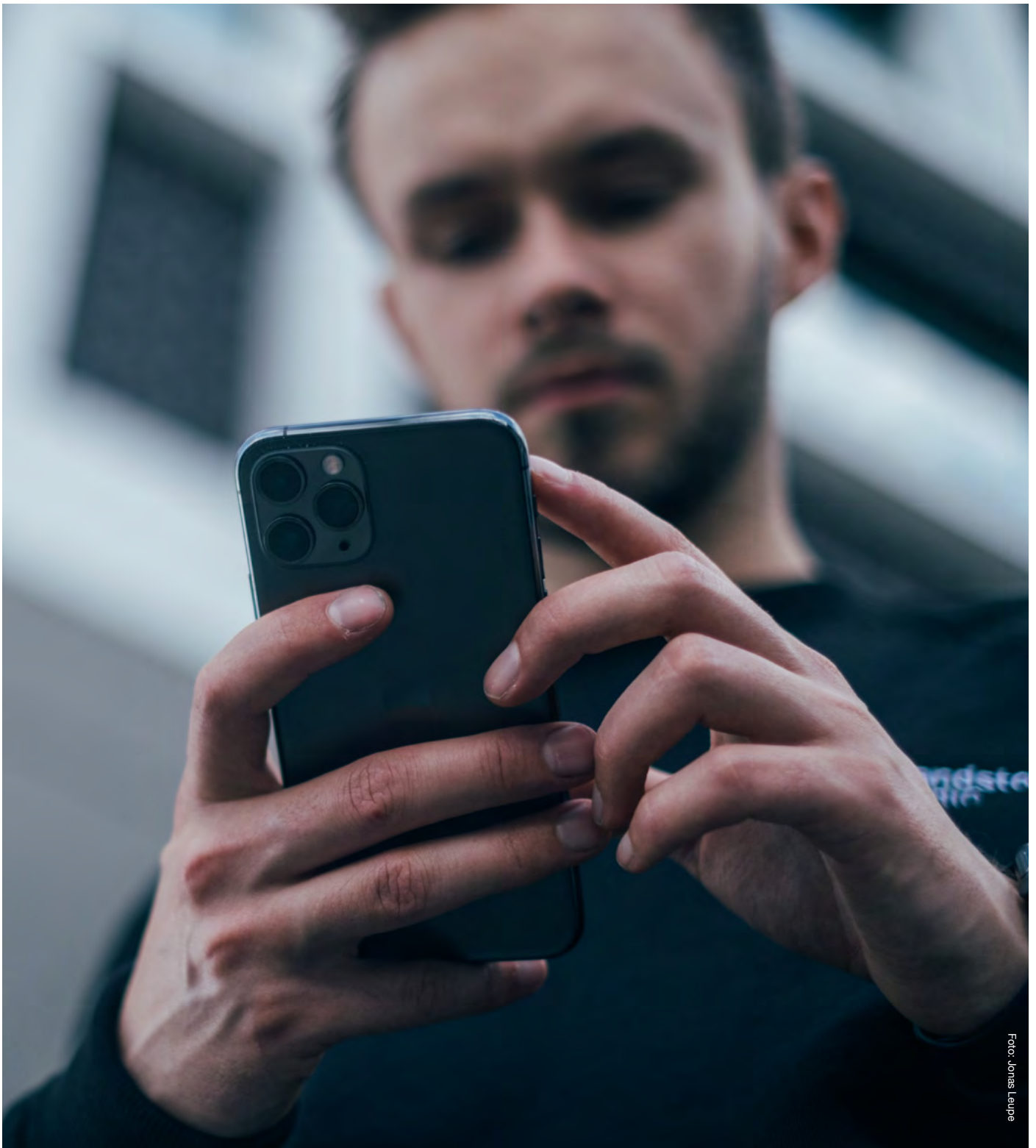

Foto: Jonas Laupe

6. Overføring til utlandet

De fleste aktørene som står bak ulike sosiale medier er utenlandske, og ofte amerikanske eller kinesiske. Dette utløser flere personvernrettslige problemstillinger.

Dersom aktøren bak det aktuelle sosiale mediet virksomheten vurderer å ta i bruk, tilhører et land utenfor EU/EØS som ikke er på EUs liste over godkjente land, må kommunen ha et gyldig overføringsgrunnlag. Kravet om gyldig overføringsgrunnlag kommer i tillegg til kravet om at kommunen må ha et behandlingsgrunnlag som nevnt under kap. 4. Kommunen bør også forsikre seg om at det ikke finnes lover og praksis i tredjelandet som til tross for et gyldig overføringsgrunnlag vil føre til et lavere beskyttelsesnivå i praksis. Det er også et krav om at det iverksettes ytterligere tiltak og at det gis nødvendige garantier for å sikre samme beskyttelsesnivået for personopplysningene som i EU/EØS.

Det kreves en ekstra vurdering av om overføringen er forholdsmessig dersom landet opplysningene blir overført til i tillegg har regelverk som muliggjør behandling av personopplysninger til formål som er vanskelig for den registrerte å forutsi.

Enkelte forhold knyttet til overføring til tredjeland avventer ytterligere avklaring både nasjonalt og i EU/EØS sammenheng. Datatilsynet har delt sine vurderinger knyttet til overføring av personopplysninger til tredjeland utenfor EU/EØS området. KS anbefaler at kommunal sektor følger med på utviklingen innenfor dette området.

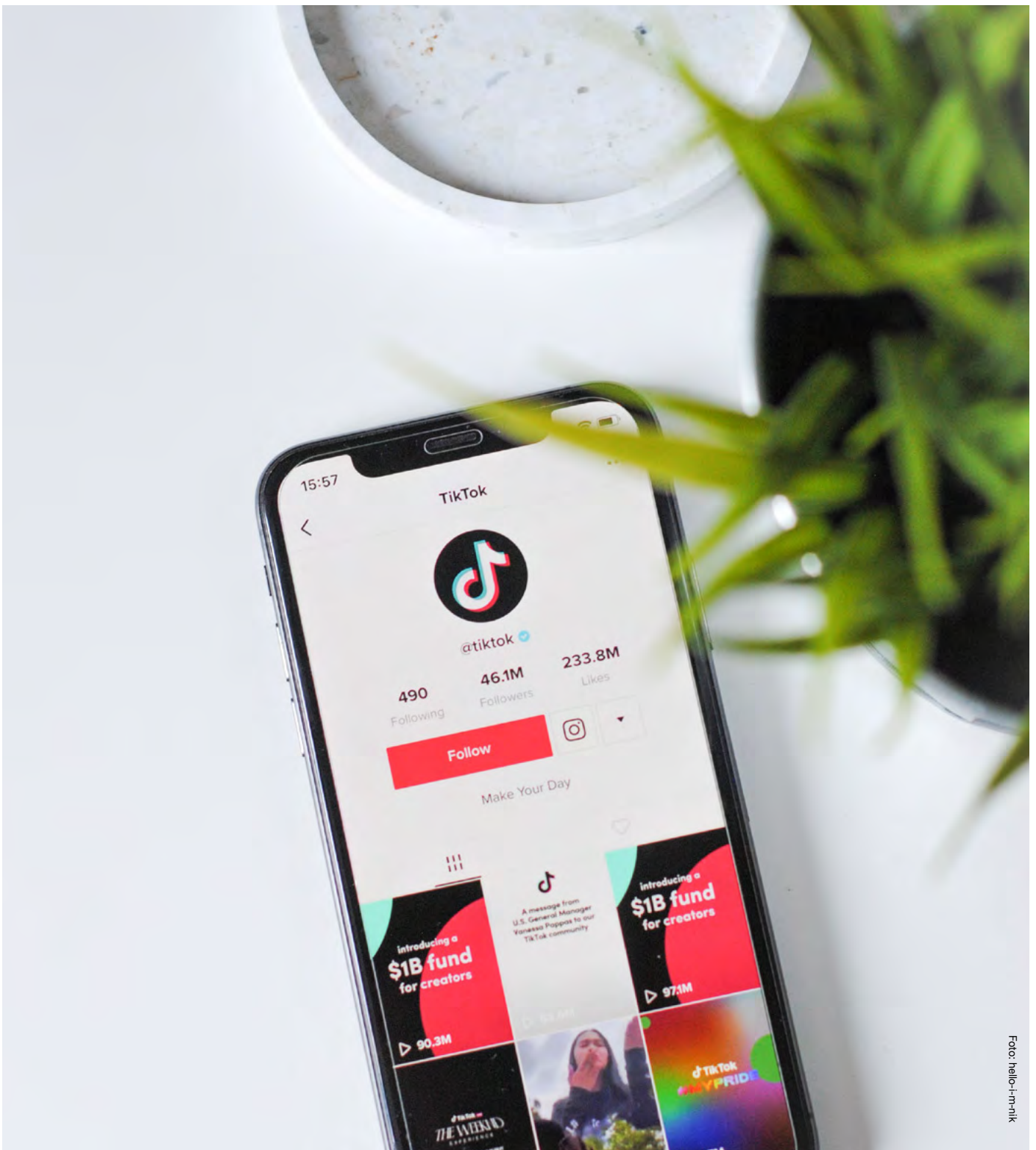
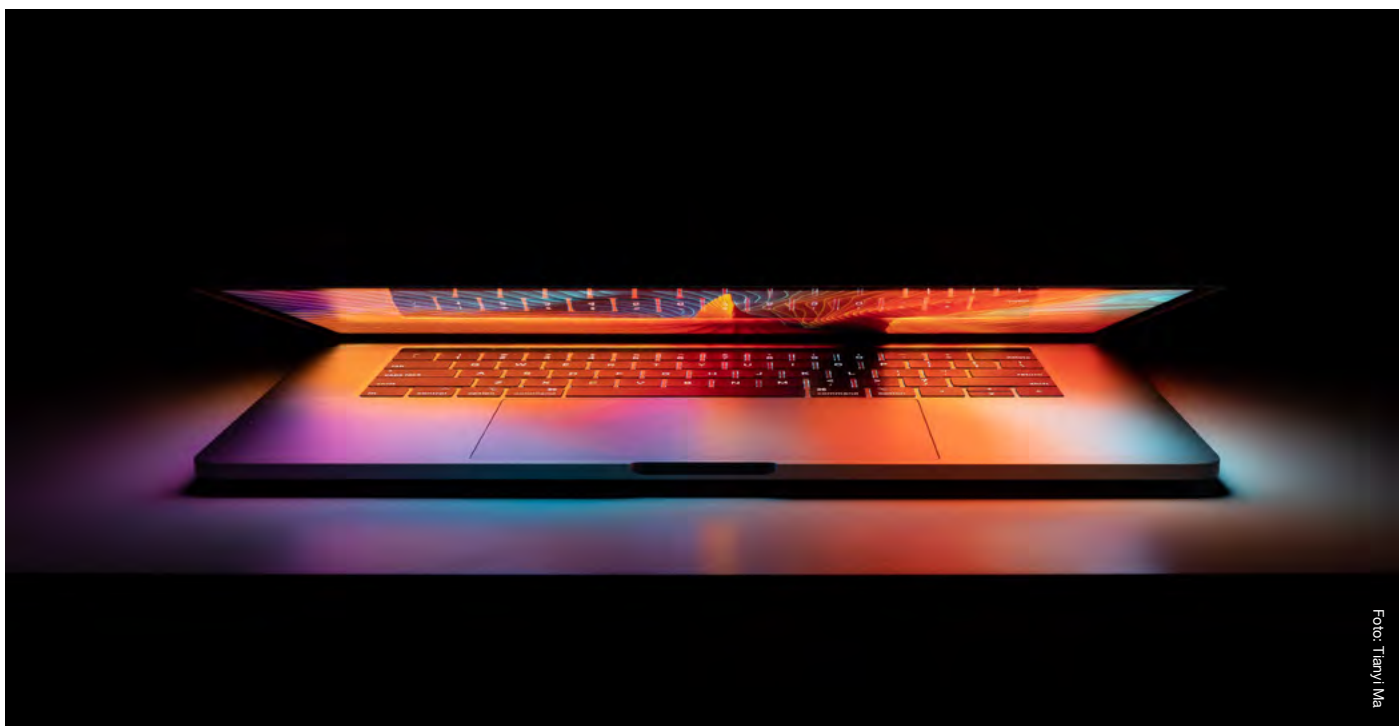

Foto: hello+in+nik

7. Risiko for de registreres rettigheter og friheter

I en vurdering av personvernkonsekvenser er målet å redusere risikoen for at de registrerte ikke skal få ivaretatt sine rettigheter og friheter etter personvernregelverket.

Vi bør ha som mål at de som velger å interagere med kommunen på SoMe i så stor grad som mulig skal ha innflytelse på hvordan egne personopplysninger behandles (medbestemmelse), og at de får tilgang til nok informasjon om behandlingen til å kunne innrette seg slik de ønsker (åpenhet). Slik bør den måten kommunen tar i bruk et SoMe være forutsigbar og underbygge tillit.

I tabellen under finner dere noen iboende risikoer ved bruk av SoMe og forslag til tiltak for å redusere risiko. Tabellen nedenfor er ikke en uttømmende oversikt over risiko knyttet til bruk av sosiale medier, men er ment kun som eksempler.

Personvern mål	Risiko	Momenter	Tiltak
Medbestemmelse	<p>Utfordrende å få tilgang til informasjonen om hvordan SoMes algoritmer fungerer.</p> <p>Utfordrende å kommunisere tydelig og forståelig om hvordan algoritmene fungerer.</p>	<p>Utfordrende å kommunisere tydelig og forståelig om hvordan algoritmene fungerer.</p>	
Åpenhet	<p>Lite kjennskap til SoMe og forretningsmodellene deres.</p> <p>Enkelte typer tema som omtales kan føre til at enkeltpersoner utleverer sensitive personopplysninger i kommentarfelt.</p>	<p>Noen SoMe er mer innrettet mot målrettet annonsering enn andre.</p> <p>Rett beredskap for ulike type innhold.</p>	<p>Kommunen kan ta mer av ansvaret for å informere innbyggere sine om de underliggende risikoene ved å bruke SoMe.</p> <p>Bevissthet omkring hvilke tema det publiseres informasjon om.</p> <p>Ressurser for å moderere kommentarfelt eller slå av kommentarfunksjonalitet. Kategorisere innhold etter A, B, C poster, hvor kategori A krever full beredskap og rask respons. Kategori B er normal tematikk og har normal beredskap/oppfølging. Kategori C krever ingen oppfølging.</p>
Ansvarlighet /Tillit	<p>Liten kontroll med innholdet på kommunens sider.</p> <p>Liten kontroll med omfanget av personopplysninger som blir utlevert til leverandør av SoMe.</p>	<p>Muligheter for å minimere innsamlingen av personopplysninger.</p> <p>Særlig funksjonalitet utviklet for å identifisere kommunikasjonsløp og lage målrettet annonsering</p>	<p>Sentral redaksjon som kan jobbe med alt fra strategi, konseptplaner, rutiner og kursing.</p> <p>Følge opp og få et samarbeid med alle redaktører for SoMe i regi av kommunen.</p> <p>Kommunen må gjøre en konkret vurdering av hvilken funksjonalitet i SoMe som tas i bruk.</p> <p>Aktivt redusere innsamling av informasjon om enkeltpersoners bruk og interagering med SoMe.</p>

8. Prosess og forankring i ledelsen

Utarbeidelsen av en vurdering av personvernkonsekvenser bør gjøres av en gruppe som er satt sammen av personer med ulik fagbakgrunn. Når det gjelder SoMe vil en sentral fagbakgrunn være den/de som kan kommunikasjonsfaget. Gode støttespillere er personer med kunnskap om informasjonssikkerhet og personvern.

En vurdering av personvernkonsekvenser og konklusjonen skal forankres i ledelsen. Ledelsen skal avgjøre hvorvidt de valgte tiltakene, restrisikoen og eventuell handlingsplan er akseptabel. Det er en del av ansvarlighetsprinsippet og dokumentasjonsplikten at vurderingene som er gjort og ledelsens gjennomgang blir dokumentert.

Ledelsen beslutter og begrunner et av de følgende alternativene:

1. Godkjenning

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger er godkjent.

[Kommunen kan ta i bruk SoMe.](#)

2. Betinget godkjenning

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger godkjennes under forutsetning av følgende forbedringer ... (beskriv forutsetningene).

[Revidert vurdering av personvernkonsekvenser skal legges frem for ledelsen på nytt.](#)

3. Ikke godkjent

Vurdering av personvernkonsekvenser og dens avveininger godkjennes ikke.

[Kommunen kan ikke ta i bruk SoMe.](#)

Dersom en vurdering av personvernkonsekvenser behandles i ledergruppen mer enn én gang, risikoen fremdeles er høy og viljen til å ta i bruk SoMe fremdeles er stor, må kommunen anmode Datatilsynet om forhåndsdrøftelse. Kommunen må i så fall dokumentere at den ikke greier å gjøre risikoen lavere. Det er ledelsen som tar beslutningen om å anmode Datatilsynet om forhåndsdrøftelse.

Vi legger til grunn at forankring av vurderingen av personvernkonsekvenser i ledelsen er en forutsetning for at bruken av SoMe kan skje lovlig.

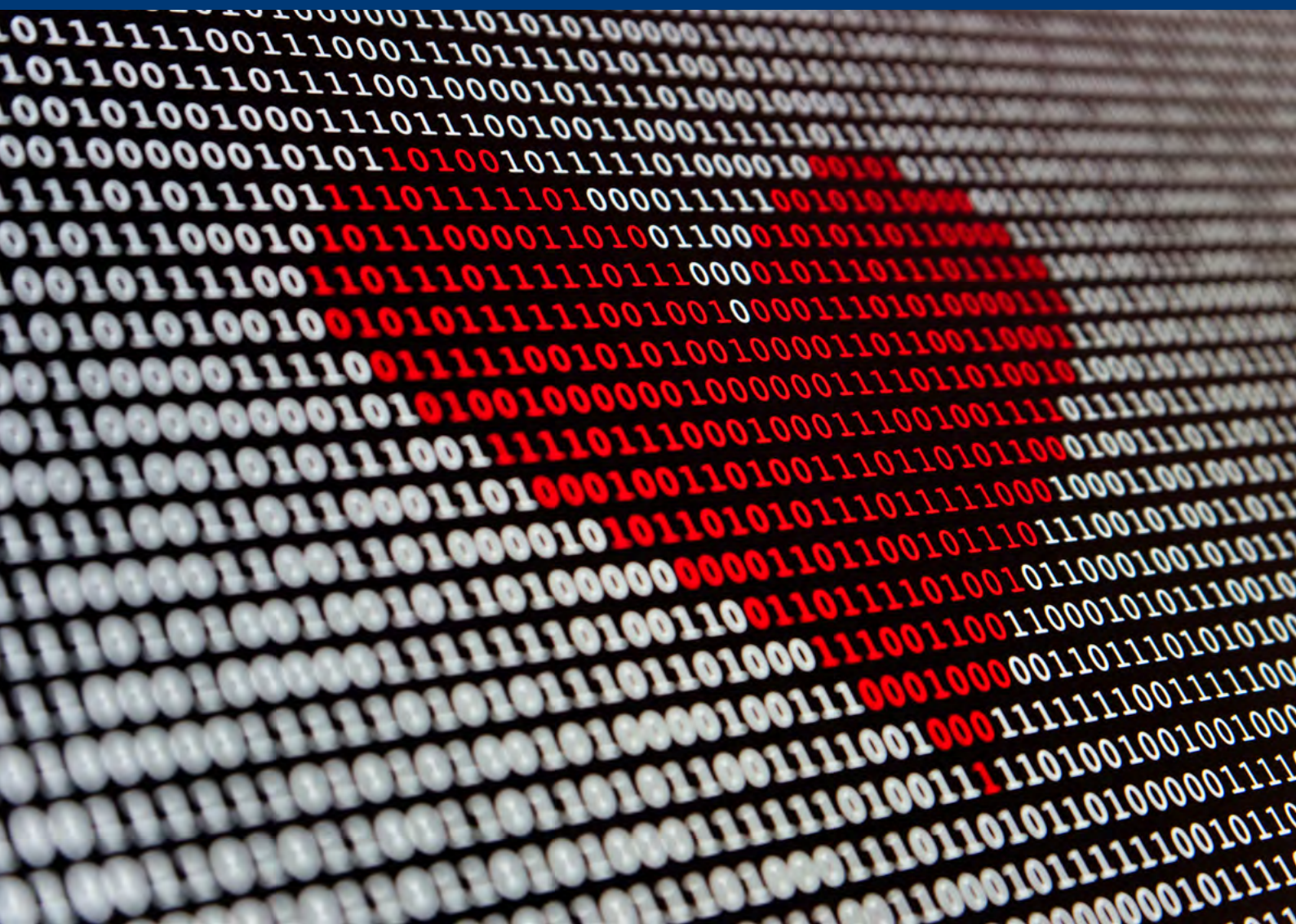
En vurdering av
personvernkonsekvenser
og konklusjonen skal forankres
i ledelsen. Ledelsen skal avgjøre
hvorvidt de valgte tiltakene,
restrisikoen og eventuell
handlingsplan er akseptabel.

Vedlegg

Postadresse: KS
Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00

ks@ks.no
www.ks.no

Rapportering om timeleveransen til kontrollutvalget - 2022

Dette notatet er en orientering til kontrollutvalget om timeleveransen i 2022, og om hva leveransen skal inneholde.

Timebudsjett og -regnskap

Konsek Trøndelag har årlige timebudsjett for timeleveransen til hvert av kontrollutvalgene. Timebudsjettet er et anslag for hvor mange timer vi regner med å levere i et normalt driftsår. Selskapets medarbeidere fører regnskap for hva de bruker arbeidstiden til, dermed er det mulig å holde oversikt over timeleveransen for det enkelte kontrollutvalg. For 2022 ser regnskapet slik ut:

Timebudsjett og leveranse i 2022:

År	Timebudsjett	Timeregnskap	Avvik i timer	Avvik i prosent
2022	224 timer	171 timer	-53 timer	-24 %

Hvorfor er det avvik mellom timebudsjett og -leveranse?

Avvik mellom de budsjetterte timene og den faktiske timeleveransen kan ha mange forklaringer. Timebudsjettet er et anslag for tidsbruken ved ordinær drift. Noen år behandler kontrollutvalget saker som krever at sekretariatet bruker ekstra ressurser, dermed blir leveransen større enn forventet. Hvis utvalget har en erfaren sekretær, så kan det forklare at vi bruker færre timer enn budsjettert, mens nyansatte som regel bruker flere timer enn budsjettert. Kontrollutvalgets aktivitetsnivå spiller også inn på ressursbruken. Høyt aktivitetsnivået krever større innsats fra sekretariatet, mens lavt aktivitetsnivå reduserer vår tidsbruk. Aktivitetsnivået kan variere fra år til år og mellom valgperiodene.

Konsekvenser ved avvik fra budsjett

I leveranseavtalen mellom kommunen og Konsek Trøndelag er det et uttalt mål at timebudsjett og -leveranse skal være tilnærmet like over en fireårsperiode. Ifølge avtalen skal ikke Konsek Trøndelag kreve ekstra honorar hvis leveransen overstiger budsjettet ett år. Vi skal heller ikke redusere kommunens honorar ved for lav leveranse. Hvis avviket varer over et lengre tidsrom, kan det være aktuelt å gjøre justeringer, slik at det blir samsvar mellom budsjett og leveranse.

Leveranseavtalen gir fleksibilitet og forutsigbarhet

Leveranseavtalen sikrer at kontrollutvalget får levert tjenestene det har behov for, selv om behovet noen år er vesentlig høyere enn timebudsjettet. Avtalen gir også Konsek Trøndelagforutsigbare rammer. Som offentlig arbeidsgiver med kun faste ansatte, er selskapet nødt til å ha forutsigbar økonomi, selv i år der etterspørselen etter våre tjenester er lavere eller høyere enn forventet. Selv om noen kommuner får lavere leveranse et år, vil andre få høyere leveranse. Som regel leverer selskapets medarbeidere flere timer

enn det samlede timebudsjettet. 2022 var et unntak i så måte, da vi hadde høyere sykefravær enn vanlig.

Hva kan kontrollutvalgene forvente av oss?

Vi er kontrollutvalgenes administrasjon og utfører alle arbeidsoppgaver som er nødvendig for at utvalgene skal fungere: Vi gjør alt administrativt arbeid i forbindelse med møteplanlegging og møteavvikling. Vi utreder sakene som skal behandles i kontrollutvalget, gir råd om hvordan de skal håndteres og følger opp utvalgets vedtak. Vi driver folkevalgtopplæring og koordinerer kontrollutvalgets arbeid med de statlige tilsynene.

Medarbeiderne i Konsek Trøndelag har bred kompetanse, blant annet innenfor økonomi og administrasjon, jus og samfunnsvitenskap. Vi har oversikt over lov- og regelverk som er viktig for kontrollutvalgene. Selskapet har dessuten to jurister som bistår i saker som krever juridisk kompetanse. Hver medarbeider skal være oppdatert på viktige politiske saker i kommunen, på kommunale planer og retningslinjer og følge kommunen i lokale medier. I sum mener vi at dette gir kontrollutvalgene et godt tjenestetilbud.

Vi orienterer om timeleveransen årlig.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Torbjørn Berglann
daglig leder

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Jorunn Sund

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

06/23

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/39 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grong kommune

Møtedato

24.01.2023

Saknr

07/23

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/39 - 5

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 24.01.2023, godkjennes.

Saksopplysninger